

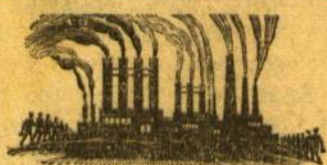
DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
Publ. Panevėžio skyrius
Superior Lithuanian
MANAGING EDITOR—K. S. KAPRIS
Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)
SAVAITINIS LAIKRASTIS
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė
Metinė Prenumerata
Suvienytose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00
D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

No. 17 CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, BALAND-APRIL 23, 1937 KAINA 5c. 47 22nd YEAR (22-ri Metai)

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Nori Taikos Darbo Lauke

Washington. — S. Vals-tijų Darbo Sekretorius F. Perkins atsišaukia į darbininkų ir industrijų vadus prašydamas kad viena ir kita pusė pasiulytų ko-kius nors planus kuriais galima būtų sumažinti in-dustrijoje įtempimą ir su-laikyti streikus, kurie ky-la daugiausia iš nesusipra-timo.

Norima pritaikyti Wag-nerio Darbo Santykių akta ne tik darbdaviams bet ir darbininkams ir sulaukyti uni-jų vadus nuo neapgal-votų pampų darbininkų streikuoti.

STREIKO RIAUŠĖS

Lewiston, Me. — Šioje srityje jau visas mėnuo lai-ko streikuoją avalų dirbtuvių darbininkai. Strei-kas apima Auburn ir Le-wiston 19 dirbtuvių.

Bal. 21 d. įvyko smarkus streikerių susirėmimas su policija, taip kad prisiėjo atsiųsti valstijos miliciją į streiko vietas.

Lenkijoje eina dideli an-gliakasių streikai. Vieto-mis darbininkai apšaukia bado streikus, atsisakyda-mi išeiti iš kasyklų. Mi-chalokovice ir prie Mos-cicki streikai baigėsi. Ki-tur dar streikuoją.

Kanadoje, Oshawa, On-tario, streikuoją 3,700 Ge-neral Motors darbininkų. Abi pusės griežtai laikosi. Tačiau tikima kompanija jau sutinka su darbininkų atstovais tartis.

Automobilių unijos va-dovybė tariasi apie išvedi-mą streikan Fordo auto-mobilių dirbtuvių darbi-ninkų.

Canton, O., baigėsi strei-kas 10,000 Timken Roller Berring Co. dirbtuvės dar-bininkų, kompanijai susi-tarus su CIO.

Clevelande, baigėsi strei-kas Osborn Mfg. Co., kuris apėmė 300 darbininkų.

American Shipbuilding Co., kuri turi dirbtuves Clevelande, Loraine, Buf-falo, Chicago, ir Superior, Wis., pakėlė savo darbinin-kams algas 12 nuoš.

Cleveland. — Plieno dar-bai eina su 91 nuoš. nor-malio, ir dirbtuvės vis už-imtos išpildymu anksčiau gautų užsakymų, kurių tu-ri iki Birželio pabaigai.

Plieno medėgų sunaudo-tojai jau teiraujami apie trečio šių metų bertainio užsakymus, bet išdirbėjai taip anksti iškalno nenori susirūšti, nežino kaip gali dalykai pasikeisti.

AUSTRIJAI PAVO-JUS IŠ VOKIEČIŲ

Venecija. — Eina gandai kad Mussolini gali duoti Vokietijai laisvas rankas lysti Austrijon. Ikšiol Ita-lija Austriją užstojo.

Šiose dienose Venecijoje įvyksta Mussolinio pasita-rimas su Austrijos kancle-riu. Po to Mussolini turės pasitarimą su Hitleriu.

Roma šiose dienose mi-nėjo 2,690-tus savo įsistei-gimo metus.

MASKVA pasiryžus da-ryti biznį iš svečių šią va-sarą. Visiems savo izvoš-čikams įsakė mesti senus automobilius iš miesto gat-vių ir įsigyti naujus. Nau-jų automobilių pirkimui valdžia net duos paskolą.

New Yorko valstijos le-gislatura perleido bilių ku-ris skiria po \$75 šeimai su-laukusiai kiekvieno naujai gimstančio kūdikio kaštų padengimui. Bilių turi už-girti senatas ir gubernato-rius. Ar užgirs nežinia.

Meilė ir žudystė Wash-ington, Ind. — Nepasiseki-mas meilėje privedė 19 m. vaikiną nužudyti jo pamy-lėtą mergaitę, 15 metų, po to jis pats nusižudė.

Montreal, Kanada. — Čia susistreikavo apie 5,000 šil-kinių suknų siuvėjų, rei-kaudami geresnių sąly-gų.

Taipgi grąšina streiku uosto laivų krovėjai.

John L. Lewis, CIO va-das, paskelbė plieno išdir-bystėms kad jo tikslas yra visą tą industriją padaryti griežtai "uždara", kur ga-lės dirbti tik unijistai.

11 užmušta. Angliaka-sykloje, Mandžurijoje, spro-gus dinamitui užmušta 11 darbininkų.

ISPANIJOJE

Madridas Bombardu-jamas 9 Dienos

Madridas, Bal. 21. — Su-kilėliai surengė tokį bom-bardavimą Madrido kokio šis miestas nuo savo apgu-limo pradžios neturėjo. Ši rytą ant miesto numesta apie 200 šovininių, kurie pa-darė didelius nuostolius ir užmušė daug žmonių.

Sukilėliai Madridą bom-bardavo per 9 dienas. Kai kurių vyriausybės ka-riūmenų pasistumė pir-myn rytinėje Ispanijoje ir pasiekė miestelį Celadas.

Jie bando nukirsti kelią sukilėliams susisiekti prie Tiruel. Biscay pajūryje, sukilė-lių vadas Gen. Mola pradė-jo vėl naują puolimą mie-sto Bilbao, autonominės Baskų provincijos sostinės. Valencijoje, kur apsis-to-jus Ispanų kairiųjų vald-žia, anarkistai ėmė kilti

LIETUVOS
KAREIVIAI,
BE KARINIŲ
PAREIGŲ,
MOKOMI
SKAITYTI,
RAŠYTI, IR
IVAIRIOS
GIMNASTIKOS.

Gimnastika ir
laisvas žaidimas.

Prezidentas Nori Taupumo

Washington, Bal. 20. — Prez. Roosevelt ir kongre-so vadai turėjo pasitarimą apkalbėjimui budų mažini-mui valdiškų pinigų skirs-tymų ir išlaidų, kad nerei-kėtų uždėti naujų takų.

Prezidentas sako kad šel-pimo reikalams 1938 me-tams reikalinga bus apie \$1,500,000,000, todėl nesu-tinka tą sumą mažinti, bet jis ragina mažinti kitas vi-sokias valdiškas išlaidas.

Viena Atstovų grupė iš-kėlė reikalavimą šelpimo darbams skirti \$2,500,000,000.

Prezidentą remianti gru-pė deda pastangas sulauky-ti skyrimą didesnių sumų negu pats prezidentas rei-kauja viešiesiems darbams.

Bal. 15 d. Atstovų Bute perleistas bilis draudžian-tis pietinėse valstijose lyn-čiuoti neigrus, sugaunamus už kokius nors prasižengi-mus prieš baltuosius.

ŽUVO 115. Suv. Vals-tijose praeitą šeštadienį į-sekmadienį automobilių ne-laimėsi sutiko mirtį 115 žmonių.

prieš socialistus, bet socia-listai pradeda anarkistus nuslopinti. Sukilėlių vadas Genero-las Franco pradėjo organi-zuoti savo paskirą valsty-bę, kurios jis pasiskelbė diktatorium.

Anglija vėl persergėjo savo prekinis laivus kad ji apsaugos juos tik toli-muose vandenuose, o ku-rie plauks Ispanijos kraš-tais, tie riziką ima ant sa-vęs.

Angliški laivai bando ga-benti maistą į Bilbao, kur žmonės badauja.

Tarptautinė kariškų lai-vų sargyba pradėjo veikt i juroje neperleidimui laivų su amunicija į Ispaniją, bet ji neturi nieko prieš laivus vežančius šiaip prekes.

Šiose dienose I Ispaniją kokių tai būdu buvo atga-benta Amerikoniškų lėktu-vų kairiųjų valdžia. Pran-cuzijos ir Amerikos amba-sados dėl to nusistebėjo.

DEVYNI UŽMUŠTA

Muekgo, Wis. — Namo susprogime užmušta moti-na ir jos aštuoni vaikai. Iš-liko gyvas tėvas, kuris bu-vo lauke. Spėjama kad ne-laimės priežastis buvo jų trijų metų vaikas, kuris rastas sklepe prie ten bu-vusių dinamito dėžių negy-vas.

15 ŽUVO. Meksikoje, su-sirėmimuose su banditais kalnuose užmušta 15 žm.

NUŽUDĖ 3. Flint, Mich. Ukės bernas nužudė tris senus tos ukės narius, vy-rą ir žmoną ir vyro seserį ir pasišalinio. Žudystė pa-pildyta apiplėšimo tikslu.

JAU NORI GINKLAVI-MO MAŽINIMO?

Berlinas. — Hitleris, mi-nėdamas savo 48 metų su-kaktį, surengė milžinišką militarišką paradą. Savo kalboje jis pareiškė noro stengtis "įgyvendinti bend-rą susipratimą tarp valstybių". Jis patenkintas sa-vo karo galybe, ir nori kad pasaulyje būtų sulaukytas tolesnis ginklavimas.

Hitleris taipgi pasireiškė sutinkąs dalyvauti pasau-linėje prekybos konferen-cijoje, jeigu ją sušauktų koks svarbus asmuo, Prez. Roosevelt ar panašiai.

Kudikių gimimo paska-tinimui, Italijos valdžia nu-tarė palengvinti takus ir duoti pensijas tėvams ku-rie susilauks vaikų.

Užgriuvo bažnyčioje. Li-ma, Peru (Pietų Ameri-ka). — Susirinkus vieno bažnyčion žmoniems mels-tis, žemei sudrebėjus už-griuvo stogas ir sužeidė daug žmonių.

5 prigėrė. Sullivan, Ind. — Automobiliui važiuo-jant ant keltuvo, penki pri-gėrė kuomet automobilis nulėkė per keltuą į upę.

52 žuvo. Laikė smarkių potvinių Sakhalino saloje išsiliejęs upėms žuvo 52 asmenys.

Mussolini sako pritaria valstybių ginklavimosi ap-ribavimui, bet nepritaria dabartinio apsiginklavimo mažinimui.

MIRĖ. Columbus, O. — Lankydamasis valstijos na-me oficialias reikalais, Ba-landžio 20 sukruto ir mirė W. Forbes Morgan iš New Yorko, kuris buvo degtinės biznio "caras", tvarkyto-jas.

BADO ŠIURPAS VIL-NIAUS KRAŠTE

Kaunas. — Katalikų žurna-le "Kultura" idėtas straipsnis, kuriame vaizduoja bado baise-nybes Vilniaus krašte:

"Vilniaus krašte badauja daugiau kaip 100,000 žmonių. Aš pats atlankiau bado ištik-tas sritis. Kraujas gyslose stinga kai žiuri į tuos nelai-minguosius. Daugelyje lašų kurios neturi net kaminių ir pilnos tvankios smarvės, aš su-tikdavau senius ir vaikus, su-tinusius iš bado. Kitos lūš-nose aš mačiau žmones kurie maitinosi sėlenomis maišyto-mis su supuvusiomis bulvėmis, žolėmis ir mediena. Aš klausiau pats save: nejaugi dar ga-lima matyti tokius vaizdus 20-me amžiuje Europos centre, Lenkijoje? Deja, tai liudna tikrovė".

UŽDARYTA 74 LIETUVIŲ SKAITYKLOS

"Vilniaus Rytotojus" praneša kad Lenkai Vilniaus krašto kaimuose uždarė 74 Lietuviš-kas skaityklas.

"L.A."

VELYKŲ švenčių proga A. Smetona, Valstybės Presiden-tas, savo malonės aktu palietė 49 asmenis nubaustus karinių teismų. Iš jų 38 asmenims visai dovanotos dar likusios bausmės dalys. Visai dovano-tos bausmės 21 asmeniui ku-rie buvo nubausti ukinknų riaušių ir kurtymų bylose ir trims tų bylų dalyviams baus-mės sumažintos.

KONCERTAS iš Kauno, 12 d. Balandžio, kurio Amerikoje negirdėta, buvo duodamas vi-sam pasauliui, ne tik Ameri-kai. Tą koncertą Europai or-ganizavo tarptautinė radiodi-fuzijos sąjunga.

LIETUVOJE šymet jau įsisteigė trys didelės bendrovės: Auto susisiekiama, su kapitalu 1,200,000 litų; Odos Progress kompanija su 100,000 lt. Kau-ne, ir šiauliuose sėmenų apdir-bimo bendrovė Semlin, su 300,000 litų.

JURBARKE šymet buvo to-kis potvinis kokio neatsimena Jurbarko seniausios žmonės. Ne-munas pasijudino Kovo 17 d. Ledai užsikimšo netoli nuo Smalininkų, ties Ramoniškių kaimo sala. Vanduo bematant pradėjo kilti. Kai kurie namai buvo apsemti beveik iki pat stogo. Nelaimių su žmonėmis nebuvo.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

LIETUVOJE kasmet gema apie 65,000 kūdikų. Bet dėl mažos kovos už vaikų sveika-tumą, mes kasmet nunešame į kapines po 11,000 kūdikų, kurie miršta dar nesulaukę vi-nų metų amžiaus.

Dėl to pastaruoju metu svei-katos centrai susirupino tiek Kaune, tiek provincijose įsteig-ti eilę motinos ir vaiko svei-katos centrų.

KAUNO miesto savivaldybė darbininkų kolonijai statyti ne-toli miesto yra nupirkusi 5 hek-tarų sklypą. Sklypas yra pel-kešas; todėl kai tik atsileis įsa-lusi žemė, ten bus pradėti nu-sausinimo darbai. Vandeniui nuleisti bus iškasti reikalingi grioviai. Ši sklypą numatoma nusausinti per 2 — 3 mėnesius.

ŠIA vasarą žemaičių plente nuo Rėkai iki Raseinių darbo galės gauti apie 3000 darbinin-kų. Kadangi daugelis dirban-čiųjų prieš plento darbų nega-lės pas ukininkus apsigyventi todėl norima prie to plento iš-lentų pastatyti laikinas vasaros darbininkų kolonijas, kurias bu-tų galima lengvai iš vienos vie-tos perkelti į kitą.

KIAULIŲ NUPENIMA per metus Lietuvoje 1,135,000. Ir toliau kaulių veislei gerinti numatyta parsigabenti kelioli-ka didžiųjų jorkšyrų veislės kaulių lizdų iš Anglijos ir Šve-dijos.

Per metus Lietuva ekspor-tuoja apie 670,000 kaulių, pa-ti suvalgo apie 465,000.

VEISLINIŲ KULIŲ Lietu-va Sovietų Rusijai nuo 1934 metų jau pardavė 2,832.

SYMET iš Lietuvos į užsienį per pirmus tris mėnesius išvažiavo 224 žmonės.

MALUNININKAI Lietuvoje sudarė savo sąjungą. Lietu-voje yra 2,030 malunų, į kuriuos investuota apie 70,000,000 litų kapitalo. Sąjungon prisiėjo ir Klaipėdos krašto malunų sa-vininkai. Iš malunininkystės verslo gyvena 5,000 žmonių.

LIETUVOS Seimas priėmė įstatymą, kurs draudžia Lietu-vos piliečiams dalyvauti Ispa-nų vidaus kare ir verbuoti tam karui asmenis Lietuvoje. Bausmė už nepaisymą to yra 6 mėnesiai arešto.

PENSIJOS. Lietuvos minis-terijų kabinetas nutarė prašyti Valstybės Prezidentą paskirti pensijas keletui dešėtkų pasi-žymėjusių asmenų, tarp jų: Katrei Širvydienei (J. O. Šir-vydo žmonai), komp. Stasiui Šimkui ir dailininkui A. Zmuidzinavičiui.

LIETUVOJE norima padau-ginti gydytojų skaičių iki po-ros tukstančių, nes gydytojų trūkumas trukdo krašto kul-turėjimą ir pažangą. Dabar jų esama tik apie 800.

PENNSYLVANIJOJE

DAYTON, OHIO

SLA ALBUMO REIKALĖ

AKRON, OHIO

MIRIMAI

MIRE AMERIKOS LIETUVIAI

PITTSBURGH

Pagerbti Lietuviai Futbolistai

Balandžio 7 d., L. P. salėje buvo banketas pagerbimui Lietuvos studentų futbolistų kurie lošia Pittsburgho Universiteto futbolo jauke. Banketą surengė Lietuvos Balausotojų Lyga. Po valgio, Lygos pirmininkas A. Janulevičius atidavė programą, Pauliukonio orkestrui sugrąžius Lietuvos Himną. Toliau, vakarą vadovauti perdavė Lygos vice pirmininkui Adv. E. Schultzei. Jisai paaiškines šio įvykio tikslą perstatė pakalbėti keletą sesnėnių veikėjų, kaip tai J. K. Mažiūnas, P. Pivarona, vėliau garbės svečius studentus, kurių buvo penki, visų prašė kad nors po keletą žodžių kalbėtų Lietuviai, o vėliau galės ir Angliškai kalbėti, ką visi ir padarė.

Pirmiausia buvo perstatytas John Daugert, iš Shenandoah, Pa., antras William Stapulis, iš California, Pa.; trečias, Albin Lazauski, iš Mahanoy City, Pa.; ketvirtas, Ben Asavich, iš Wilkes-Barre, Pa., ir penktas, William Brenzo, iš Ashland, Pa. Visi kalbėjo po biskų Lietuvos, vėliau Angliškai. Jie yra geri studentai ir futbolistai, ypač pasižymėję Stapulis ir Lazauskas.

Dar kalbėjo F. Radzius ir P. Dargis. Po to buvo šokiai. Šio parengimo pelnas skirta Lietuvos Kambario naudai. Reikia užsiminti ir apie tas darbas moterėles, kaip P. Viktoravičienė, M. Zdanienė, E. Saveikienė, O. Rumšienė ir Janulevičienė, kurios pagaminė tokią skanią vakariene ir tiek darbo padėjo, kad tik greičiau suklestėtų reikalinga suma užbaigimui Lietuvos Kambario fondo.

Taipgi dar rengia vakariene moterų Sandoros kuopa, Motinos diena, Gegužės 9, 8 val. vak., L. P. salėje. Lietuvos Piliiečių klubas duoda tam tikslui salę dykai. Mat, bus pagerbta visos motinos, gyvos arba mirusios. Ir šia proga tikima suklesti keletą dešėlių dolarių Lietuvos Kambariui, kuris jau turės būti įrengtas jau šią vasarą Pittsburgho Universitete.

A. Lelionis rezignavo iš L. M. D-jos pirmininko pareigų. Mat, jis dirba Duquesne bravoro alaus pardavėju tai pagal taisyklių negali būti klubo komitete. Nauju pirmininku išrinkta Vytautas Virbieckas, čia gimęs veiklus jaunuolis, o padėjėju — K. Sinkunas.

Juozas Virbieckas.

MIRĖ Vokietijos Konsulas. Balandžio 15 d. Pittsburghe mirė Vokietijos vice konsulas John E. Loibl, kuris toje vietoje tarnavo 10 metų. Jis vėliau panašiai kaip Chicagoje Lietuvos konsulas Dr. Mikas Bagdonas, nuo plaučių uždegimo.

NUSIŽUDĘ BAŽNYČIOJE. Bal. 16, Pittsburghe, Epiphany bažnyčioje, Washington Pl., tamsiam kampe prie altorėjo rasta negyva mergina, 18 m. amžiaus, Minnie Colosimo. Ji išgėrė nuodų. Jos krepšelyje rastos rastelės rodė kad ji turėjo nepasisekimą meilėje ir jos vaikiniui suvylus ją nenorėjo daugiau gyventi.

PENNSYLVANIJOS legislaturai siuloma bilius sulgy kurio turėtų būti nuskirta komisijs ir \$10,000 pinigų ištyrimui ir suradimui darbų žmonių virš 50 metų amžiaus, kurie jau neįprastai į dirbtuves.

202 UZMUŠTA VASARIO MĖNESI

Pennsylvanijoje automobilių nelaimėse per Vasario mėnesį užmušta 202 asmenys ir 3774 sužeista.

Sausio mėnesį tokiose nelaimėse buvo užmušta 303 asmenys ir 5094 sužeista.

PENNSYLVANIJOS dar tebėra uždaryta 143 valstijiniai bankai, kurie skolingi depozitoriams \$124,819,755.

REDARBĖS fondui Pennsylvanijoje jau sumokėjo 119,236 darbdaviai arti \$26,000,000 sumą. Pennsylvanija priėmė bendrąsias apdraudimo įstatymą.

PABĖGO ŠEŠI KALINIAI. — Iš Uniontown, Pa., kalėjimo pabėgo šeši kaliniai, uždaryti už įvairius prasižengimus. Jie nuginklavo sargus, užpildami juos peiliais, kuriuos gavo kokių tai slapto būdu.

BALTIMORE, MD.

PAVYKO. Balandžio 18 d. Lietuvos salėje "Dainos" Dr. ja statė savo darbuotojų, Adv. N. Rastenio muzikalų veiklą, "Karštos Lupos". Viskas pavyko puikiai. (Apie tai plačiau bus aprašyta kitame "Dirvos" numeryje.)

ROCHESTER, N. Y.

LINKSMA VAKARIENĖ Balandžio 11 d. buvo surengta vietos Lietuvos šv. Jurgio parapijos naudai vakariene pobūtinėje salėje. Kadangi ši vakariene buvo garsinta iš sakyklos ir laikraščiuose, kad jėga dalyvaus "Amerikos" redaktorius J. Laučka kalbėti tai žmonių prisirinko gal virš 200.

Svečiai buvo labai smagiame upe, tik pasigėsta pono redaktoriaus, kurio nesimato. Po valgio, keturios labai linksmos panelės: Vilimukė, Bitinukė, Matulaičiukė ir Stasaitukė dūdamavo porą dainelių labai žavėjančiai. Du broliai, Bronius ir Vytautas Samuoliai, sudainavo Lietuvos kareivių dainą taip gyvai kad publika jiems kėlė didesnę ovaaciją. Anita Pulaikiūtė pasakojo. Dainininkams ir šokiški vadovavo ir pjanu skambino vargonininkas K. Bazys.

Tokiam skaičiui žmonių susirinkus į nedidelę salę, pradėjo trukti tyro oro, ir niekas nesusiprato pradaryti langus. Darbai paskutiniui laikui čia pusėtinai įsisiubavę įvairiose dirbtuvėse. Fond Co. drabužių siuvyklos baigia statyti naują keturių aukštų siuvyklą, sakoma Gegužės mėnesį pradės dirbti. Reikalaus apie 1000 darbininkų. Bet kadangi ta siuvykla gamins pigios rūšies rūbus tai dirbti gaus daugiausia moterų bei merginų, nes vyrai, ypač garsnių siuvėjų, nedaug ten reikalus. Taip tai siuvėjų bedarbių eilės kiek sumažės.

Nuo Gegužės 15 d. siuvėjam bus pakelta 15 nuoš, mokėsies daugiau, bet namų nuoma ir maisto kainos kas savaitę kyla aukšty. Taigi kas iš to gauto nuosimėčio kad reikės dar daugiau pridėti gyvenimo lėšų padengimui negu mokėsies padidinta.

LANKYSIS BUDRYS. Gegužės 9 d. pas mus atvyks Lietuvos Generalinis Konsulas J. Budrys kalbėti. Del to vietos veikėjai darbuojasi jį gražiai ir iškilingai sutikti. Šiuo darbu daugiausia rūpinasi J. Morkunas (Čelkys), kaip vietos įžymiausias diplomatas.

Ant. Žiemys.

ISTRAUKA IS LAISKO

Čia Ignas Gužauskas gavo laišką iš Lietuvos, nuo Juozo Gužausko. Tarp kitko rašo:

"Mielas dėde. Kad parvažiuotum dabar į Laižuvą, gal nepažintum visai. Kitaip atrodė. Abiejose pusėse gatvių yra išlieti trotuarai, trobų sienos visos malivotos geltonai, kur senos nugriautos. Ateinantį metą bus stogai senieji plėšiami, ir dedami nauji raudoni moliniai, ir visi kamieniai turės būti balti. Kur buvo Maušo trobos prieš šmerkių, tos yra nugriautos ir pastatytos naujos plytų, dviejų aukštų, Laižuvos bendrovės, kainavo 30,000 litų. Pavadakstyje prie tilto kairėje pusėje, ant klebono žemės, vėl plytų gražios trobos išstatytos, tai Laižuvos muitinė, su 16 kambarių, kainavo 45,000 litų. Latvių pusėje yra Latvių nauja muitinė pastatyta. Per Pavadakstį išstatyta aukštas ir didelis tiltas, niekad jo vanduo nenuneša, kaip budavo pirmiau. Šią žiemą visi ukininkai gavo vežti akmenis, nuo žemės didumo, Kuršo gatvei Laižuvoje brukuoti, ir aš du vežimus atvežiau. Akmenų yra pilna gatvė prikrauta."

"D." Rep.

LOS ANGELES, CAL. Kaip tik prieš metus laiko ši Lietuvos kolonija turėjo didelę garbę ir malonumą susilaukti brangaus svečio asmenyje Prof. Kan. F. Kemšio. Įgaj mes nepamiršim jo draugingumą, simpatingumą ir nepaprastą iškalbingumą.

Štai dabar vėl turėjome labai nepaprastą laimę susilaukti kito garbingo svečio asmenyje Vinco Uzdavinio. Jisai tikrai yra auksaburnis kalbėtojas, energijos ir tėvynės meilės vulkanas!

Pas mus jisai kalbėjo Balandžio 4 d. Jo kalba ypatingo įspūdžio sudaro, nes nėra tai kalba paprasto oratoriaus, bet kalba karšto tėvynainio, praekianti iš širdies gilumos ir plaukanti gliaisi įsitikinimais. Jo gyva ir turininga kalba taip ir siubavo klausytojų vaidintuves. Čia jisai linksmai prajuokina juos, čia ir vėl daugelis jų verkia su ašaromis, kalbėtojo žodžiais pietų atvaizdą iš Vilniaus ir Vilniiečių gyvenimo matydami.

V. Uzdavinys kalbėjo jam labiausia rūpimu klausimu — Vilniaus vadavimo reikalu. Daugelis klausytojų pirmą kartą išgirdo tikrą Vilniaus padėtį ir taipgi pirmą kartą patyrė kad jau dabar Vilniaus vadavimo darbas eina visu smarkumu ir kad ne vien ginklu tą tikslą tikimasi atsiekti. Prakalboms pasibaigus, dalyviai sudėjo aukų Vilniaus vadavimo darbui ir pasiryžę auginti čia esantį V. V. Sąjungos skyrių ir platinti Geležinio Fondo ženklelius. Sekantieji aukavo:

Dr. V. J. Stack \$10.00
Vincas B. Arčis 5.00
Dr. J. J. Bielskis 5.00
Juozas Strurgis 3.00
Po \$2: D. ir N. Dumsai, E. Mašienai, Petras ir Anelė Zauniai, A. ir C. Šilaliai.

Po \$1: O. Račkauskienė, J. Mason, V. Salkauskas, Baginskis, M. Minkienė, V. Ratkus, A. J. Malinauskas, M. Mierienė, M. Šereikienė, G. Lalis, U. Vičienė, A. Jaselskis, M. Arbaciauskas, Jurgis J. Leveskis spausdino plakatus ir savo darbą aukėjo. Uršulė Davitsienė aukėjo didelę dėžę gražių rožių iš savo gėlyno. Rožė buvo segamos aukavusiems Vilniaus reikalams.

Šios prakalbos daug naudos padarė išjudinant tautinį susipratimą ir tėvynės meilę. V. Uzdavinio atsilankymą ilgai

Iki Gegužės 1 d. Albumas Gaunamas už \$3

S.L.A. Jubiliejinio Albumo Komisija praneša kad šiose dienose dar duota viena ir paskutinė proga įsigyti Albumą nu-piginta kaina.

S.L.A. Aukšinio Jubilėjaus Albumas jau atspausdintas ir baigiamas apdaryti, šiomis dienomis bus pradėtas siuntinėti jį užsisakiusiems draugijoms bei asmenims.

Albumas padalintas į skyrius, kuriuose telpa S.L.A. įkūrėjai ir pirmųjų seimų delegatai, S.L.A. Pildomosios Tarybos, veikėjų atvaizdai, S.L.A. Veteranai, S.L.A. Pastoviosios Komisijos, S.L.A. Bendras veikimas, veikėjai; S.L.A. Aukšinio Jubilėjaus metai ir seimas.

Amerikos Lietuviai profesionaliai, sportininkai, menininkai, ir biznieriiai.

Albumą sudaro 304 puslapiai, telpa 772 skirtingi atvaizdai ir virš 3,000 skirtingų asmenų.

Iki Gegužės 1 d. paduodant užsakymą, kiekvienas galės Albumą gauti pnumeratos keliu, mokant tik \$3.00. Po to reikės mokėti \$4.00.

Albumą užsisakyti reikia rašyti, siunčiant \$3.00, šiuo adresu:

SLA JUBILEJAUS KOM.
307 West 30th Street
New York City.

BUS DAUG SIURPRIZŲ SPORTININKAMS ATVYKUS

Atvažiuoja Amerikon Sonja Henie, Norvegijos ledo čiuožikė, visi Norvegai su pasididžiavimu jos visur laukia kur tik ji pasirodo. Atvažiuoja Amerikon Italijos dvaratininkas Francetti, visi Italai didžiujasi savo tautiečiu. Panašiai daro visos tautos kuomet čia atvyksta jų žvaigždės.

Ir mes, Lietuviai šymet turėsime kuo pasididžiuoti. Šią vasarą iš Lietuvos atvyksta ne vienas atsižymėjęs sportininkas, bet net penkiolika jų. Ar mes, čia gimimai Lietuviai, neturėsime kuo pasididžiuoti ir pasidžiaugti? Taip, žiroma.

Dabar visai speliuojama apie Lietuvos sportininkus ir jų išsilavinimą. Ar jie pasirodys galingsni už mūsų jaunuolius sportininkus? Kituose sportuose, kuriuose Lietuvos sportininkai išsilavinę gerai neturėjo progos, galbut negalės musiškius įveikti, bet, kadangi Lietuviai labai pažangūs, galima tikėtis visko. O iš antros pusės, bus ir tokių rungtynių kuriose musiškius Amerikonus nugalės Lietuvos svečiai.

Dabar tėvykim laikraščiuose pranešimus apie Lietuvos Sportininkų maršrutą ir įvairius parengimus Lietuvos žymių sportininkų priėmimui ir pagerbimui.

L. Labanauskas.

ELIZABETH, N. J.

KONCERTAS IR ŠOKIAI

New Jersey Lietuviškų parapijų chorų sąjunga rengia didelį koncertą šį sekmadienį, Balandžio 25 d., šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, Elizabeth. Pradžią bus 7 val. vakaro.

Dalyvaus chorai iš Elizabeth, Harrison, Jersey City, Newark, Paterson, kurie bendrai sudarys virš 200 dainininkų, ir vadovaujant komp. J. Žilevičiui pasirodys gražiausiomis dainomis. Tai pirmutinis šios rūšies parengimas Elizabeth.

Po koncerto bus šokiai.

Rep.

parinsime. Lietuvos vadai, duokit mums daugiau tokių kalbėtojų kaip Prof. Kemšis, p. Uzdavinys, tuomet Lietuviai išlaikysime savaimi dings.

L. A. Reporteris.

Smulkios Žinios

Vietos buvusios Lietuvos šv. Petro bažnyčios klebonas Kun. Mahoney susirgo, gydosi St. Thomas ligoninėje. Jis yra Lietuvos prielankus žmogus. Linkėtina pasveikimo. Jo vietą užėmė Kun. Roy Bourgeois, atsiųstas iš Canton, O.

Firestone gumų dirbtuvės streikuojanti darbininkai surengė kaip ir demonstraciją 4 d. Balandžio. Prie jų prisidėjo ir kitų gumo išdirbysčių darbininkai: Goodyear, General, Mohawk, ir Seiberling iš Barberton, ir daug kitų darbininkų, ir demonstrantų užpludo visos gatvės. Dalyvavo daug ir Lietuvių.

National Rubber Machinery Co. gavo užsakymą padirbdinti mašineriją Fordo automobilio kompanijai, darymui ratams gumų. Reikiama Fordas darys savo automobiliams gumas savo dirbtuvėse.

Balandžio 16 d. sustreikavo Akrono gatvekliai ir busų tarnautojai, apie 300 skaičiuojami. Streiką sako jie apšaukė netikėtai, kuomet unijos viršininkai tarėsi su kompanija už naujas sąlygas.

Šie streikeriai nutarė atsiesti iš Amerikos Darbo Federacijos ir prisidėti prie John L. Lewis organizacijos.

Stellai Apšegienė jos gimtadienio proga kelios jos draugės surengė puotą ir visi gražiai praleido laiką.

Balandžio 17 d. šv. Petro bažnyčioje apšvedė Juozas Janickas su p-le Mazak, Slavų tautybės.

P-lė Katrė Pukiutė išvažiavus iš namų tėvams nežinant, kitoje valstijoje iškėjo už Italų. Po vestuvių grįžo Akron. Nors čia yra gana ir Lietuvos vaikų, bet Lietuvaitės skubinosi išieiti už svetimtaučių, užduodamos nesmagumo ir tėvams.

Penktadienį, Balandžio 23, šv. Petro bažnyčioje lankysis Lietuvos kunigas išklausti išpažinties tų kurie nori atlikti savo tikybines pareigas Lietuvos šv. J. J.

Balandžio 24 d., vakare, šv. Petro bažnyčios salėje, LRKSA. 178 kuopa rengia balių ir tiki-si daug svečių.

Kalnas.

DETROIT, MICH.

GEGUŽĖS 1 DAINUOS

ONA KASKAS

Ona Katkauskaitė - Kaskas, Metropolitan Opera Co. artistė, dainuos Detrote, Masonic Auditorium, operoje "Cavalleria Rusticana", šeštadienį Gegužės 1 d. Ją atklečia Detrote Civic Operos kompanija. Detrote spauda gausiai rašo apie ją, tilpo jos paveikslas ir aprašymas jos gyvenimo, kaip ji dalyvavo Lietuvos Valstybinėje operoje ir kaip laimėjo dainavimo konteste sau vietą Metropolitan operos kompanijoje.

SVEČIAI. Juozas J. Bačiūnas su žmona, grįždami iš Floridos, kur praleido žiemos mėnesius, sustojė Detrote, eplan-kė Detrote ir Michigan Ekspoziciją, ir pasimatė su savo senais draugais.

Bačiūnai skubo namon atidaryti savo vasarinį rezortą, Tabor golfo farmą, prie Sodus, Mich., bet rado laiko padaryti vizitus pas kai kuriuos savo senus draugus, Adv. J. P. Uvicką, Dr. J. Jonikaitį ir O. A. Aksomaičius.

Nuoširdžiai dokuju p. Bačiūnui už dovaną knygą, kurią jis pats išleido, "Antanas Olšauskas". Knyga primena seniau Chicagoje su Lietuviais praleistus laikus ir mano jaunystės dienas.

Ona C. Aksomaitienė.

ANDRIULIONIS Antanas, mirė Kovo 12, Shenandoah, Pa. Šiame mieste išgyveno 40 metų. Gimęs Marijampolės ap., Krosnos v., Turiškių k.

BALEIKIS Vincas, mirė Kovo 11, Dickson City, Pa.

KUPSTAITIS Jurgis, mirė 20 Kovo, Wilkes-Barre, Pa., nupuldamas nuo laiptų.

PARGAUSKAS Antanas, mirė Kovo 24, Chicagoje, 65 metų. Gimęs Mažeikių ap., Vieksnių par., Zibikų k. Amerikoje išgyveno 28 metus.

ZELESKIENĖ Jieva, 70 metų, mirė Vasario 4, Sao Paulo, Brazilijoje. Gimus Alytuje.

SAKALAUSKIENĖ Ona (Danauskaitė), 47 metų, mirė Vasario 5, Sao Paulo, Brazilijoje. Gimus Utenoje.

LAPINSKAITĖ Pranė, 30 metų, mirė Kovo 21, So. Boston, Mass., kur buvo gimus.

PETROLIONIS Martynas mirė Kovo 19, Baltimore, Md.

MIKELIONIENĖ Elzbieta, 64 metų, mirė Kovo 16, Pittsburghe, Pa. Gimus Miroslavo parapijoje.

LIZDENIS, mirė Kovo 20 d., Brooklyn, N. Y.

VARNEIKIENĖ Petronėlė, 70 metų amžiaus, mirė Kovo 20 d., Brooklyn, N. Y.

STALIORAITIS Antanas, 53 metų amžiaus, mirė Vasario 26, Buenos Aires, Argentinoje.

ALMAN Marie (Aukštelutė), 32 m., mirė Kovo 26, Chicagoje. Gimus Rygos mieste. Amerikoje išgyveno 21 m.

VASILIAUSKIS Feliksas, mirė Kovo 28, Chicagoje, sulaukęs pusės amžiaus. Iš Raseinių ap., Toliškių par., Laukiškių k. Amerikoje išgyveno 32 metus.

SALVIENĖ Petronėlė (Petraitė), mirė Kovo 28, Chicagoje, sulaukus pusės amžiaus. Gimus Raseinių ap., Girbiškių miestelyje. Amerikoje išgyveno 35 metus.

POSKEVICIUS Juozas, 58 m., mirė Kovo 28, So. Boston, Mass. Amerikoje išgyveno 25 metus.

MINEIKIENĖ Stefanija, 65 m. Mirė Kovo 11, Philadelphia, Pa. Paėjo iš bajorų Dzieluskių kilmės.

VALEIKA Juozas, mirė Kovo 28, Cambridge, Mass. Gimęs Pasvalyje, Biržų ap.

JUNCIENĖ Sofija, mirė Kovo 15, Trenton, N. J., po operacijos. Kilus iš Alytaus ap., Varėnos miestelio.

BALAIŠIENĖ Rožė, mirė Kovo 23, Lee Park, Pa. Amerikoje išgyveno 40 metų.

MAKARAS Steponas, mirė 20 Kovo, Upper Pittston, Pa.

ŽEBRAUSKIENĖ Marė, mirė Kovo 20, Plains, Pa.

JANKAUSKIENĖ Elzbieta, mirė Kovo 26, Hughestown, Pa.

BUKAUSKAITĖ Kazė, mirė 3 Balandžio, Chicagoje, sulaukus gilių senatvės. Gimus Laukuvos par., Koderių k. Amerikoje išgyveno 35 m.

VAICIKAIŠKAS Antanas, 54 metų, mirė Chicagoje Bal. 3. Kilęs Telsių ap., Plungės par.

SARNECKI Albina (po tėvais Sesnauskaitė), 28 metų, mirė Bal. 5, Chicagoje. Gimus Chicagoje.

SAUTKUS Louis, mirė Bal. 4 d., Chicagoje, sulaukęs pusės amžiaus. Telsių aprk., Tverių par., Zuburų kaimo. Amerikoje išgyveno 27 m.

BUNEVICIUTĖ Jieva, 29 metų, mirė Kovo 25, Worcester, Mass.

LEONAVICIUS B., mirė Kovo 23, Rochester, N. Y. Mirė kelionėje išvažiavęs žuvaiti.

ZARAMBA Kazys, 62 metų, mirė Kovo 8 d., Lanose, Argentinoje. Gimęs Giedraičiuose, Vilniuje.

ŠIMKIENĖ Agnėška, mirė 2 Balandžio, Chicagoje, sulaukus senatvės. Iš Telsių ap., Plungės par., Liekėmės k.

ZINAVICIUS Stasys V., 61 m., mirė Bal. 4, Chicagoje. Gimęs Balbieriškyje, Kauno ap. Amerikoje išgyveno 27 metus.

JANCAITIS Stasys, 61 metų, mirė Kovo 19, Swoyersville, Pa.

URBONIENĖ Natalija, mirė Kovo 23, Luzerne, Pa.

RADIO

Stotis WIND, Gary, Ind.

"Margučio"

RADIO PROGRAMAS

PAKEISTAS

Programai duodami tik keturis vakarus: Antradieniais, Trečiadieniais, Ketvirtadieniais ir šeštadieniais lygiai 10 val. vakaro.

STONIS RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA

Duodame j stalą skaniausius valgius ir visokius legaliskus GERIMUS.

6824 Superior Ave.

Didelė EKSKURSIJA

! LIETUVĄ

Rengia ir prižiuri LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Populiariu Ekspresiniu Garlaiviu

EUROPA

Išplauks iš New Yorko

GEGUŽĖS 16 d., 1937

Greičiau traukiniai prie pat laivo

EUROPA Bremerhavene užkrisna patogią kelionę į Kauną ir Klaipėdą

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Gerb. SPRAGILAS

GERB. SPRAGILO PRI- POTKAI ČIKAGOJ

Praleidus Čikagoje šeštadienį, atėjo septintadienis, o tai buvo "Margučio" bilijūso diena, tai visi norėjome kad diena greičiau prabėgtų ir ateitų vakaras.

Kaip tik saulutė pradėjo slinkti už Stokjardų, mūsų kompanija, gerb. Redaktorius su savo šonkaulių ir savo draugais, pradėjome rėdytis, rengtis važiuoti į Margučio Auditoriją. O kai nuvažiuojame tai nusistebėjome! Niekas taip aukštai nesiveda kaip Margučio M-Peratorius, ba į jo programą dasigauti reikia žmogui užsiragožyti į keturioliktą aukštą didelio namo!

Laimė kad tame būdine yra įtaisyti elevatoriai, be jų žmogus iki įsikrapštytum į viršų, kojose kornai užaugtų.

Ineini į salę — žiuri ir matai: plati-erdvi salė, joje sėdi arti trys tūkstantčiai žmonių — tada ir nusistebi kad tik M-Peratorius gali į savo parengimus sutraukti tiek vyrų ir moterų ir jaunimo. Nei Kaune į jokią sueigą kur reikia mokėti dolaris inegos mokesčio tiek Lietuviai nesu-eina kaip pas Margutį.

Aš inėjęs į Margučio auditoriją,ėjau sėdintis į pat priešakį. Eidamas per salę tyčia kulnais į grindis tuskėjau kad visi matytų kad ateina gerb. Spragilas, kuris iš taip toli į bilijusą atvažiavo.

Programas prasideda — orkestras griežia ir duduoja ir skambina, o jų priešakyje stovi gerb. Adv. Antanas Olis ir rankom mo-uoja pagal muzikos garsus. Toks darbas man patiktų, ba visą programą laiką prieš žmonių akis išstovi.

Programas nuo pradžios iki galo Margutiškas, su muzika, špousais, dainomis, atletais. Nei viena dalis nebuna tokia ilga kad nusibostų, ba nespėji įsiuokt vienam kokiam punktui ir tuoj švyst prieš akis naujas punktas. Man taipgi patiktų ir programo vedėjo darbas, kurį atliko kitas Advokatas, Lapinskas. Kaip tik vienas punktas pasibaigia, jis iškiša galvą per didelę uždangą ir pažiuri ar žmonės dar nebėga laukan, o apsidairęs vėl praneša kas bus toliau.

Gražiausia patiko tai su-orkestruoti Lietuviskų muzikos dalykai, kuriuos tik vienas Margutis turi, pasidaravimu muziko Viktoro. Tų orkestracijų galėtų paskolinti ir Lietuvai, sako Vanagaitis.

Visus nustebino viena 4 metų amžiaus mergaitytė, Lietuvaitė, už kurią garbė turėtų pasiimti sau "Dirvos" laivakortę agentūra, ba jos mamą iš Lietuvos į Klyvlaną per "Dirvos" agentūrą. Ši panytė išro-

do gabesnę dar negu garsi Shirley Temple. Ta mažutė Lietuvaitė sužavėjo ne tik mane ale ir visą publiką savo dainavimu ir vaidinimu bei šokimu. Ji tokia graži kaip angelukas iš Rafaelio abrozo, o jos šviesūs plaukučiai ir mėlynos akytės išduoda ją tikrą Lietuvaitę, ne kuo kitu.

Be šios Lietuvaitės gražuolės, programė matėm pustuzinį gimnastų, porą komiškų šokių, jaunų vaikų pustuzinį su burninėmis armonikėlėmis, Dėdytę Jeronimą su Daratėle, ir Valerijoną su Kunigunda lotus perkant, girdėjom didelį chorą dainuojant su Kvedero prituravimu.

Po to prasidėjo pasirodymas kalbėtojų su savo artistiškais gabumais:

Gerb. Vanagaitis, padėkavojęs žmonėms už tokį tirštą atsilankymą, perstatė Čikagiečiams naują Lietuvos Konsulą, gerb. Daužvardį, kuris pasidžiaugė Margučio veikimu ir jaunimo Lietuviškumu.

Paskui kalbėjo P. Bukšnaitis, iš Bruklino, kuris užsiima operėčių Lietuvi-nimu ir keleivių į Lietuvą vadovavimu.

Po jo sako savo sveikinimus ir linkėjimus gerb. "Dirvos" Redaktorius.

Paskui — gerb. Uždavinys, Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatas, kuris paspačiojo kad gerb. Vanagaičio giesmė, "Ei, Pasauli, Mes Be Vilniaus Nenu-rimsim" virto Lietuvoje antru tautos himnu.

Pačiame galų gale perstatytas gerb. Bačiūnas, kuris, sakė Vanagaitis, buvo pirmutinis pakurstytojas jam leisti Margutį ir paskiau duoti Lietuviskus radio programus.

Be sveikinimų ir linkė-jimų tu kurie patys iš toli atvažiavo į Margučio bilijusą, dar gavom paklaust pasveikinimų ir linkėjimų tiligramais nuo žymių asabų iš vieno ir kitur, tarp jų ir nuo Gerb. Generalinio Konsulo Budrio.

Na o po to — kas daugiau gali būti kaip tik balius ir čestavonė. Alutis upeliais plaukė, taip Margučio svečiai mylėjosi vienas kitą.

Čikaga labai didelis miestas, ale jame susieina žmonių iš viso pasaulio kampų ir galų ir juos ten neįieš-kodamas sutinki.

Štai sutikau dainininką ir žymų chorvedį Antaną Kvederą, kuris turi žemiausią baso balsą. Kvederas kitados gyveno Brukl-lyne, su dainomis lankėsi Klyvlande, o dabar dainuoja su Vanagaičiu Čikagoje.

Sutikau dainininkę Bau-kiutę Kvederiene, buvusią Klyvlandie, ir kitus čia žinomus žmones, kitados gyvenusius Klyvlande: Riboką, Bagdoną, Jokubyną, buvusį pirmutinį "Dirvos" redaktorių; mačiau keletą panelių ar buvusių panelių Klyvlandiečių, kurios dabar po porą ar daugiau vaikučių glėbyje nešiojasi.

O kiek tų Čikagiečių mane pažysta tai net Gerb. Redaktorių apėmė pavydas: visi mane tik sveiki-na, tik fundina, nespėji nei gert. Mat ką reiškia bus slauonia asaba pasaulyje: net negyvenant Čikagoj ten mane visi žino!

O kurie iki šiol nepaži-nojo tie skubina susipa-zinti, ir tie vėl nori pasirodyt draugiški, ir vėl fundina, girdo.

Taip tai praėjo laikas garsioj Amerikos Lietuvių stalyčioj, ir atėjo pirmadienis, kada reikėjo rengtis grįžti į savo Klyvlan-

Kaip Lietuvos Kareiviai Išleidžiami Į Atsargą

Rašo MJR. S. NARUSIS.

* * *

TARNAUJA TIK 18 MĖNESIŲ

Čia nors trumpai norėčiau supažindinti mūsų užjūrio Lietuvių ir "Dirvos" skaitytojus, kaip Lietuvos kareiviai, atitarnavę kariuomenėje nustatytą karo prievolės laiką, eina į atsargą (namo) ir kaip jie iš kariuomenės išleidžiami, nes mūsų užjūryje gyvenantiems vyresniojo amžiaus Lietuviams tekdavo arba patiems patirti ar girdėti kaip grynėdavo Lietuviai iš Rusų kariuomenės, o dabartiniam Amerikoje gyvenančiam jaunimui, aš manau, šios aplinkybės sunkiai įsivaizduojamos.

Lietuvos kariuomenėje tereikia tarnauti 18 mėnesių. Nors atrodytų kad per tą trumpą laiką kareivis arba negalėtų priprasti prie karinio gyvenimo ir darbo, o taip pat negalėtų pamiršti namiškių, kaimynų, giminių, draugų bei draugių, bet pasirodo kad kariuomenėje įvairus gyvenimas, nors ir drausmingas, bet tvarkingas-sistemingas darbas jaunuioli-taip greit perdirba kad jis mažai tegalvoja apie namiškius, kaimynus bei pažystamus. Tik pirmosios dienos atvykusiems naujokams atrodo kiek sunkes-nės. Toks greitas sąlygų pasikeitimas šiek-tiek nustebina, o kai ką ir nugašina, nes at-rodo jog busią sunku taip il-gai gyventi. Bet greit visi pripranta ir pamato kad ir dar-bas nesunkus, ir drausmė pa-keikiama. Toks karininkų ir puskarininkų prižiurimas ir ve-damas darbas greit pasidaro įdomus, nes reikia neužmiršti kad prieš karą mūsų tautie-čiai dvigubai buvo sunkiau tarnauti Rusų kariuomenėje, nes, tarmaudami Rusų kariuomenėje, daugelis nemokėdavo

Rusų kalbos, tat pirmomis die-nomis, kada reikėdavo išmokyti ginklų dalių pavadinimus, vir-ginklų dalių pavadinimus, vir-tarnauja, tekdavo padėti daug didelio vargo. O kaip nemo-kantieji kalbos kiekvienoje vie-toje buvo niekinami, žeminami, apkraunami įvairiais jiems ne-priklausančiais juodais darbais. Tad mums visai suprantamas tuometinio Lietuvio nenoras tarnauti Rusų kariuomenėje ir tarnaujančio kareivio noras ko-greičiausiai atsitarnauti ir ap-leisti tas gilioje Rusijoje ka-riusmenės dalis, kur dažniau-sia keleris metus buvęs tarp svetimų, neturėjęs nei kam pasiguosti, nei su kuo įspu-džiais pasidalyti.

Kariuomenės Gyvenimas

Šiandien Lietuvos kariuome-nėje visai kitos gyvenimo są-lagos. Nors šiandien turima daugiau įvairių šaunamų ginklų ir kitų karinių priemonių su kuriomis reikia kareiviui susi-pažinti ir jas išmokyti valdyti, bet kada jam tie ginklai ir daiktai aiškinami savo gim-tajā kalba, kada jis lengvai suprantą ir mokėdamas skaity-ti pats iš vadovėlių gali pra-mokti, tat jam kariuomenės tarnybos darbas pasidaro leng-vas ir malonus. O jis buna malonus dėl to kad dar tas darbas įvairus. Jei paimsimė ir dalinai panagrinėsime kad ir vasaros kareivių dienos pa-mokų programą tai pamatysi-mė kad jie iš ryto prikelti 6 val. pirmiausia išvedami pas-portuoti, pavaikščioti, vėliau pusrėčiauja, o po pusryčių 7 val. eina į aikštes rikiuotės. Čia taip pat, kad pratimai ne-kyrėtų ir kareiviai nepavargtų, kas 50 minučių daroma 10 min. pertrauka parukyti ir pa-sivaikščioti bei laisvai pažaisti. Einama pietų dainuojant. Pie-mums ir poilsui skiriama lai-

Dalies vadas
atsisveikina su
atsarginiais.

ko nuo 11 iki 3 val.

Po pietų nuo 3 val. įvairūs pratimai: statutų mokymosi, ginklų aiškinimo, bendrojo la-vinimosi ir kitos pamokos. Šeš-tą val. vakaro grynėdama iš įvai-rių pratimų, susitvarkomi dra-bužiai, išvalomi ginklai ir tt. Vakarieniaujama ir po vaka-rienės ligi 9 val. skaitomi lai-kraščiai, knygos, žaidžiami įvairūs žaidimai, klausomasi radio arba vedami į kinus. De-vintą val. patikrinimas, vaka-rinė malda, tautos himnas. Po to iki 10 valandos kas nori, gali ilsėtis, o kiti gali kareivi-nėse arba jos rajone skaityti, rašyti, žaisti šachmatais, klausytis radio, žiūrėti kino ir tt. Dešimtą val. trimitas ilsėtis ir po trimito kareivinėse visas linksminas gyvenimas turi su-stoti.

Ir nepajunta, kaip diena po dienos, mėnesiai po mėnesių ir kad tie 18 mėnesių nelauktai prabėga ir jau reikia rengtis atiduoti tą šautuvą, kuris taip taikliai šaudydavo, su kuriuo arba gavęs viršininkų pagyri-mų, tuos drabužius, kuriais taip gražiai atrodydavo, nes jau grynus namo civiliniais drabužiais nebus toks įdomus

ir neateis jo kaimynai pasižiū-rėti, kaip atėdavo jam parva-žius vasaros atostogų.

Nenori Skirtis

Paskutinės kariuomenėje die-nos ypatingai greit praeina, nes tada išeinantieji į atsargą ka-riai vedami į muziejus, įvairias istorines vietas, kinus, jiems rengiami specialūs teatrai ir tt. Ir štai paskutinė diena. Visų didžiausias susijaudini-mas. Kiekvienas atiduoda sa-vo ginklus ir gražuosius dra-bužius. Rengiasi savais civiliniais drabužiais ir žiuri, kad daug blogiau atrodo, negu ka-riniais. Kyla nenoras atsis-kirti su karine uniforma, drau-gais, tuo įdomiu kariuomenės gyvenimu, kuriuo gyveno visą tarnybos laiką — 18 mėnesių. Norėtusi pasilikti dar nors 18 mėnesių, kada taip gražiai su-sigyveno su draugais ir kada jų tiesioginiai viršininkai jais taip pasitiki ir juos gerbia. Jie žino kad grynus į sodžių bei miestelių, neteks matyti kinų, teatrų, skaityti įvairių laikraš-čių, įdomių knygų. Bet kiekvienas apsvarsto kad tas vis-kas jau tegali likti tik svajo-nėmis, nes mato kad reikia ap-leisti kariuomenės eiles ir už-

leisti kitiems, kurie ateis įsigy-rėti, kaip atėdavo jam parva-žius vasaros atostogų.

Karininkui sukomandavus: Dešinėn, žengte marš, orkes-tras priešakyje eidamas užgrie-žia maršus lydėdamas į gelž-kelių stotis. Stotyse didžiau-sias trukšmas, vienu su ki-tais atsisveikinimai, vienu ki-tiems didžiausi linkėjimai ir tt.

Traukiniui sujudėjus, orkes-tras sugriežia atsisveikinamąjį maršą, pro vagonų langus mo-juoja tūkstančiai atsisveikinan-čių rankų. Išlydėjusių virši-ninkų, atsarginių draugų deš-nės rankos pakyla prie kepu-rių, o lupos nejučiomis šuktel-ėja; Sudiev, vyrai! Dar mi-nuta ir traukinys nupoška, pra-dingsta.

Čia kiekvienas, pažiūrėjęs pro vagono langus, pradeda galvo-ti ir svarstyti kad grynėta nors ir į žinomą, bet į paprastą gy-venimą. Kariuomenėje, kaip gyvenimo mokykloje, daug ko pamoko, daug naudingo pa-tyrė.

Tenka pažymėti kad kaip kariuomenės dalys gražiai, iš-kilmingai išleidžia į atsargą savo buvusius kareivius, taip juos gražiai ir iškilmingai su-tinka geležinkelio stotyse, kai-muose, miestuose ir miesteliuo-se įvairios kulturingos organi-zacijos: Šaulių, Jaunalietuvių, Jaunųjų Ukaininkų rateliai, Skautų ir kitos organizacijos bei visuomenė.

Tokie atsargos kariai įgiję naudingų kariuomenėje žinių, jų pamilę nenori su ja nutrauk-ti visiškus ryšius. Tuo budu, kad karinių žinių nepamirštų, jie stoja į kulturingas kari-niais pagrindais sutvarkytas organizacijas, kaip į Šaulių są-jungos, Jaunalietuvių ir kitas, kur dirbdami turi gražios pro-gos palaikyti ryšius su kariuo-mene, nes vasarą tokios organi-zacijos dalyvauja su kariais organizuojamose sporto raitų-jų lenktynėse ir manevruose. Išsirašo ir seka kariškąją spaudą, kariuomenės laikraštį "Karių", šaulių sąjungos "Tri-mitą" ir kitus. Tokie atsar-giniai grynė, dažnai iš namų atsiunčia kariuomenės dalių va-dams padėkas už jų gražų auk-lėjimą. Kas kiek pajėgia ta proga aukoja ginklų fondai.

Taip gražiai kariuomenės iš-leistų ir visuomenės sutiktų at-sarginių karo prievolę atliku-sių atmintyse ilgai pasilika gražūs įspūdžiai.

1935 metų Lapkričio mėn. Šaukimo atsarginiai buvo išlei-s-ti į atsargą šio Kovo mėn. vi-duryje.

Dešinėj—Atsarginiai
pasirėngę vykti į
geležinkelio stotį.

Kairėj—Atsarginiai
stotyje, sėda į
vagonus ir vyksta
namon.

"DIRVOS" EKSKURSIJA Tiesiog į Klaipėdą

(Be mainymosi ar persėdimo į kitus laivus)

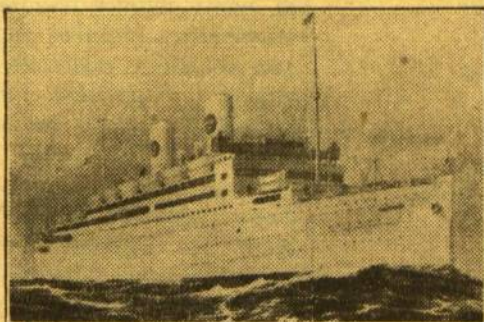
Išplauks

Geguž.-May 29

Švedų Amerikos Linijos

Populiariu modernišku motorlaiviu

GRIPSHOLM

Jau prasideda Ekskursijos į Lietuvą, ir pirmutinė "Dirvos" Ekskursija bus Gegužės-May 29 d., Švedų Amerikos Linijos populiarišku dideliu motorlai-viu "GRIPSHOLM". Šią kelionę tas laivas atliks tiesiog į Klaipėdą be jo-kio persėdimo.

Kelionei dokumentus pagelbsti išru-pinti "Dirvos" Agentūra: Lietuvos Pa-sus ir Vizas, Amerikos Pasus, Gryži-mui Permitus ir tt. TĖMYKIT: ku-rie vyksta su ekskursija, gali grįžti atgal kada nori ir buti Lietuvoje kiek reikia: mėnesį ar metus, ir tt.

Taipgi laivakortės visais kitais laivais, įvairiais laikais ir keliais.

Apie laivų išplaukimus, kainas ir viską liečiantį kelionę kreipkitės informacijų į

"DIRVOS" AGENTURA

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkūs skelbimai "Dirvoje", kaip tai namų pardavimas, iš-nuomavimas, krautuvų išnu-mavimas ar pardavimas, pajieš-kojimai, padėkos laišškai, gali-ma patalpinti šia kaina:
5c už vieną kartą
3 kartus už \$1.00

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

PRANAŠAS KURIS SUKLYDO

GYVENIMAS taip dalykus glosto kad Karolis Marksas neužlgo bus paskelbtas pranašu kuriam faktai nosį nušluostė. Per paskutinį 20 metų jo pranašavimai visu šimtu nušimčių klydo. Luomų kova, prisiminkime, jis pasakojo, pirmiausia paastrėsianti pramoningose šalyse. Darbo klasė, sakė, laimėsianti kur jos skaičiai gausiausi ir geriausia apsišvietę; reiškia, tokiose šalyse kur kapitalizmas kuotobuliausia išsivystęs ir jo vidinis nedarnumas labiau įtemptas. Anglija busianti pirmutinė, pasak Markso, parodyti kelią į naują rojų. Tačiau, tai galėjo būti ir Amerika, ar Vokietija. Socializmo pergalei kluitis statysia tik atsilikę kraštai, pavyzdžiui Rusija.

Betgi, pirmutinė tariama grynai Marksistinė valstybė atsirado kaip tik atsilikusioje Rusijoje, kur 80-tas gyventojų nuosimtis ne industrialiniai darbininkai bet žemdirbiai, ir kur liaudies apšvietimas buvo žemiau kritikos.

Jei pavyks, antra Marksistinė valstybė įsikurs Ispanijoje, kur svarbiausias gyventojų užsiėmimas taip pat yra žemės dirbimas, ir 50-tas nuosimtis nemoka skaityti-rašyti. Iš industrialinių darbininkais gausių kraštų nei vienas nedavė prieglaudos Trockiui. Jį priglaudė Meksika, šalis kur svarbiausiu dienos klausimu yra žemės reforma, ir kur mokyklos tik dabar pradėdamos gausiau statyti.

Markas ne Rusijoje savo teorijos įkūnijimo viltį dėjo. Priesingai, ten jis matė kraštą kuris sutelksią spėkas prieš socializmo pergalę 'civilizuotose' Europos kraštuose. Kaip skaniai gyvenimas iš jo pasijuokė!

Vienintelė kita sovietinė valstybė pasaulyje tai Kairioji Mongolija, kur dirbtuvių (ir, reiškia, proletariato) nėra, ir gyventojai kupranugariais jodo bei kumelių pieną, kaip senovės Prusai, geria.

Politinės įtakos komunizmo teorija daro dar Kinijoje, kur mašinų ir fabričių su žiburiu įšiekok, o iš gyventojų šimto tik 50 moka skaityti.

Stai jums, vyručiai, tas "mokslinis socializmas"! Karolis Marksas, savo dialektinę teoriją mindamas, pranašavo buk kapitalizmas pirmiausia sugrūsiąs ten kur jis labiausia prinokęs. Tačiau, istorijos eiga pirmiausia jį sugriovė ten kur vos-vos tepradėjo įsigalėti. Socializmą sukurti, Marksas sakė, reikia stiprios pramonės ir gausios darbo klasės.

Leninas ir Stalinas Marksa čia "pertaisė". Pirmiausia, sako, reikia pasigriebti valdžias ir paskelbti socialistinę valstybę. Pasakui, išžudyti priešus kairėje ir dešinėje. Po to, "penkmečiais" planais pristatyti fabričių ir iš beraščių žemdirbių prisiauklėti darbininkų, kurių uždaviniu, matyti, yra diktatoriniu būdu sukurtą "socialistinę" valdžią palaikyti.

Trockis Marksiui dar tik ki. Jis atvirai, su Marksu, tvirtina, ne Rusijai socializmą pasaulyje įvykdyti. Tam reikia revoliucijų pramoningose kraštuose: Anglijoje, Vokietijoje, Amerikoje, Prancuzijoje. Bet jo balso, kaip sauso, niekas jau neklausio. Stalinas Marksiui jau nebetiki. Netikėjo ir Leninas. Karolis Marksas jiems buvo pranašu kuriam gyvenimo tikrovė nosį nušluostė.

V.

NESUTAIKOMOS PASTANGOS

Tsb. iš Kauno praneša apie tai kad Lietuva rupinasi dar labiau padidinti tautos prieauglį ir sako kad tai galima padaryti. 1936 metais priaugo 27,006 gyventojai. Gi kasmet Lietuvoje gimsta apie 60,000 kudių. Iš to skaičiaus per metus miršta apie 7 iki 10 tukstančių kudių.

Lietuvos vyriausybė įvairiais socialės apsaugos bei draudimo įstatymais rupinasi tautos prieauglį padidinti.

Tuo tarpu, kita grupė Lietuvoje, gal visai bergždžiai, deda pastangas rasti visuose pasaulio kampuose

viety Lietuvos žmonėms kolonizuoti. Tuo klausimu net rimtas paskaitas daro Vytauto Didžiojo Universitete.

"Dirva" prieš kelis mėnesius atgal, pasireikšdamas tokiu sumanymu Lietuvos žmones kolonizuoti, tą dalyką paneigė. "Dirva" sakė ir dabar sako kad Lietuvoje bus gana vietos saviems žmonėms gyventi per daug desėtkų metų ir visai nėra reikalo kam nors galvas laužyti kur iš savo tėvynės Lietuvius išvaryti ar išvilioti.

Prancuzijoje, buvusiuose karo laukuose, dar vis pasitaiko užmušamų žmonių likusiais nesprogusiais kauliukais šoviniais. Po karo, kada i Prancuzijos laukus buvo suvežta Lenkų darbininkų rinkti nesprogusius šovinius, jie badydami geležiniais smaigais žemė šovinių įšiekant, daugel kartų užgavę šovinį žuvo tame sprogime.

SVEIKINAME JURGIUS

Visi "Dirvos" skaitytojai Jurgiai, jūsų vardinių proga, primkit širdingus linkėjimus.

Šv. Jurgio išpuola penktadienį, Balandžio 23.

BUS DIENA

Bus diena kai į žygį išeisim, Kai kovos pašvaisitė švytės. Mes išeisim į kovą teisiai Del tautos ir jos ateities.

Mes žygiuosim karys prie kario, Mes žygiuosim širdis prie širdies. Mūsų trimtą žibancio vario Panerių pakrantės girdės.

Mūsų sesės neverks išlydėdamos, Mūsų motinos ašaras slėps. Bus tik kariškos dainos giedamos, Kai tauta artės prie Pilies!

Mer žygiuosim vyras prie vyro, Mes žygiuosim žmogus prie žmogaus. Mes minosvaidžiū keisime lyrą, Mūsų rimai bombomis staugs!

Bus kardam rugiapūtės metas, Vyrturiais šrapneliai čirens. Kaip drugeliai skraidys granatos, Kurmiai tankai šliaus per girias.

Skries raudonos raketos į viršų, Ligi Gardino žinią jos tars, Kad mes brolių savų nepamiršom Ir kovoti sugebam dar!

Bus diena — eis karys prie kario Ir kovos pašvaisitė kais, Kai nuo Gardino ligi marių Kils į žygį tautos vaikai.

"M.V."

Vytautas Sirijos Gira.

LAIMĖ

Nebeišbėgsi, aš tave sekioju, Laukiu ir įšiekau, nors ir nepažystu, Savo svajonėję erdvėse skrajoju, Ten nesuradęs, vėl į žemę gryžtu....

Nepasislėpsi kaip saulė debesyse, Kaip angelėlių ir tenai surasiu! Nepasinersi giliuos vandenyse, Iš gelmių žemės kaip auksą iškasiu!

Daug kartų esu matęs savo laimę, Ją tokią skaisčią norėjau pasiiekti, Bet mano širdis sudrebėjo baime, Ir negalėjau, nedrysau sugriebti....

Kas laimėn kelią mano sukliudytų, Kliutis didžiausias nuo žemės nušluosiu!

Tikinos dalelė ir man priklausytų, Aš ją suradęs laimingai gyvuosiu! Vikt. Tatarėlis.

APSIDAIRIUS

Rašo Vyt. Širvydas.

★IDOMIĄ žinią skelbia Londono "Observer" (Kovo 14). Sako, Varšava pradėjo Europai skelbti žinią buk Lietuvos vyriausybė sostinę iš Kauno kelsianti Klaipėdon. Lietuva buvo priversta šitą žinią užgindyti. Observerio korespondentas nužvelgia čia Lenkai suvaidinę pieną paliejusios katės rolę. Kaip žinoma, Lenkai uždarė visas Lietuvių kultūrines draugijas Vilniaus krašte, nes jos "pavojaingos" Lenkų valstybei. Be to, Lenkų užsienio reikalų ministeris, ponas Beck, pakritikavo viešai Lietuvos užsienio politiką. Žinias apie Lietuvos sostinės kėlimą į Klaipėdą skleidžiam, Lenkai, sako, nukreipė Europos dėmesį nuo savo visai ne kaimyniškų pasiūlymų.

★LENKŲ ir Vokiečių policijos gerai saugomas, Vasario viduryje Hitlerio antra ranka, Goeringas, viešėjo Lenkijoje, kur tarėsi su kariuomenės vadais ir dvi valandas kalbėjosi su Maršalu Rydz-Smigly. Apie ką? Niekas nežino, tik, sakoma, "svarbiais klausimais". Vieni jų gal buvo Cekoslovakija, prieš kurią taip Lenkų taip Vokiečių laikraščiai veda aštrią peikimo ir neigimo kovą. Rusai Maskvoje dėl šio žodžių kovos aštrumo susirupinę ir "Pravda" pasergsti pasaulį.

★TACIAU, Lenkų bičiuliavimui su Vokietija ne visi Lenkai pritaria. "Kurjer Poranny" aną dieną sušuko: "Septynioliktame šimtmečiu Dancigas kreipėsi į Lenkiją prašydamas jį ginti nuo Prūsų karaliaus Frederiko. Lenkija buvo per silpna pagalbos duoti. Ir kas gi? Neteko i Dancigo ir gero šmoto pačio Lenkijos! Dabar 270,000 Dancigo gyventojų vėl mus prašo pagalbos, bet mes juos atiduodam naziams. Kas iš to bus?" Bus labai prasta košė, nes mūsų protėviai seniai sakydavo: "Neik su vėliu bulvių kepti, jis tau akmenukų primaisys."

★SUOMIAI išsirinko naują valstybės prezidentą, kaimietį Kallio, kurį rėmė visi demokratų gerbią Suomij šluogsniai. Del šito džiaugiasi ypatingai Rusija, kuri Suomiją nužvelgdavo noru patarnauti Vokiečiams kaip atrama kariškam puolimui Sovietų žemių. Suomij tautos valia, rinkimais pareikšta, reiškia, Berlinui ištraukia vieną geluonį Rytų Europoje.

★LIETUVOS valstiečių sąjunga seniau turėjo nemaža draugų ir gero vėlijančių Amerikos Lietuviuose. Paskutiniu laiku apie ją nieko nesigirdi, nors Lietuvos ukininkai tai stipriausias Lietuvos luomas ir jam privalėtų valstybės vairs laikyti. Valstiečių sąjunga Lenkuose, matyti, geriau gyvuoja, nors jos vadas, Vitos, ištremtas svetur gyvena. Aną dieną, pasak "Manchester Guardian" jos atstovai Varšavoje buvo sucirinkę ir reikalavo vyriausybės atsižvelgti į reikalus desimties milijonų valstiečių. Net grąsinta: sako, jei vyriausybė teisėtai busdais valstiečių reikalų negins tai šie atsisakysia nuo dabartinių teisėtų kovos būdų. Lietuvos valstiečiai, nors savo partijomis susilpnėję, tačiau, daug geriau, negu Lenkų gyvena, nes tautininkų vyriausybė, kaip valstiečiai biudžetai kasmet rodo, didesni pinigų sumas pašvenčia valstiečių gyvenimą gerinti, stiprinti ir turtinti.

GANDRAI (garniai) Lietuvoje pasirodė antrą Vėlykų dieną. A. Panemunės ir Petrasūnų apieilinkėse.

KUN. TUMAS-VAIŽGANTAS

RAŠYTOJAS, PUBLICISTAS, VISUOMENĖS VEIKĖJAS, KURIS SAVO TAUTĄ IR ŽEMĘ MYLĖJO "LABIAU NEGU PATĮ PONĄ DIEVĄ".

Kun. Juozas Tumas-Vaižgantas.

BALANDŽIO 29 dieną šių metų sukanka keturi metai kai mirė vienas pažymiausių Lietuvos rašytojų, Kun. Juozas Tumas-Vaižgantas. Kiekvienais metais jo mirtį visi Lietuviai kaip galint plačiau paminti. Juozas Tumas-Vaižgantas yra vienas iš populiariausių ir daugiausia Lietuvos tautai nusipelnusių žmonių. Reta rasti kitą tokį žmogų kuris taip plačiai ir giliai būtų įaugęs į mūsų tautos kultūrinį gyvenimą kaip Juozas Tumas-Vaižgantas. Spaudoje, mene, religijoje, politikoje ir įvairiose kultūrinėse organizacijose, per keturiasdešimt metų, tauri bei gausi jo asmenybė plačiai bei turiningai pasireiškė. Nuo "Aušros" laikų iki pat savo gyvenimo pabaigos, Juozas Tumas-Vaižgantas žengė pirmose mūsų tautos veikėjų eilėse, o savo asmenybe ir veikalais visuomet atstovavo pačiam jautriausiam, pačiam gaivališiausiam mūsų tautos elementui.

Juozas Tumas-Vaižgantas gimė Rugsėjo 20 d. 1869 metais, Malaišių kaime, Svedasų parapijoje. Jo gimtinės apieilinkė gamta nepaprastai graži ir ji turėjo didelę įtaką jo kurybai. "Aš čia gyvenau, gamtos padavimų išpuodžiais ir taikių žmonių meile", pasakojo jis; "tie visi veiksniai sudarė mano sielą, jais ir tegaliu save išaiškinti. Mano raštų tipai, vietų vardai, aprašymai ir padavimai iš čia semti, nepramaityti."

Pabaigęs Dinaburko realinę mokyklą, Juozas Tumas įstojo į Kauno kunigų seminariją. Kauno kunigų seminarija anais laikais buvo smarkiai sulenkinta. Juozas Tumas, jau Dinaburko realinėje gimnazijoje budamas susipratęs Lietuvis, skaitė Lietuviškus raštus, tarp jų ir "Aušrą". Mokydamasis seminarijoje jis veikliai dalyvavo Lietuvių tautiniame darbe, buvo vienas iš steigėjų ir bendradarbių "Žemaičių ir Lietuvių Apžvalgos" laikraščio. 1893 metais pabaigęs seminariją į įsventintas į kunigus, kaip susipratęs Lietuvis pientotas, buvo išsiųstas į Kuršą, į Mintaują. Vikaraudamas Mintaujoje, jis ilgėjosi Lietuvos, ir, žut-but, norėjo jį sugrįžti. 1895 metais jis buvo paskirtas į Žemaičius, Mosėdžio parapijos vikaru. Čia jis 1896 metais įsteigė laikraštį "Tėvynės Sargas" ir buvo kelis metus jo redaktorium. Be to, jis uoliai platino Lietuvių draudžiamus raštus ir už tai 1897 metais su broliu pateko žandarų į rankas. Jam grėsė didelė bausmė. Todėl kai kurie jo draugai ragino jį bėgti į Ameriką, kur jau nemaža Lietuvių veikėjų buvo pabėgę nuo Rusų valdžios persekiojimų. Žymus Amerikos Lietuvių veikėjas, Kun. Antanas Kaupas, sužinojęs apie Tumo nelaimę, jį tiesiog maldavo vykti į Ameriką. Tik Kun. A. Dambrauskas Juozui Tumui neparatė niekur iš Lietuvos bėgti, nes kiekvieno garbingo kario pareiga yra narsiai stovėti savo sargyboje iki pat savo mirties. Kun. Juozas Tumas į Ameriką nebėgo.

Juozas Tumas-Vaižgantas ir Rusų valdžios ir sulenkėjusios savo dvasiškios vyriausybės buvo nemėgiamas ir keliolika metų tremiamas iš vienos parapijos į kitą. 1906 metų pabaigoje

je jis atliko į mūsų sostinę Vilnių ir čia kurį laiką dirbo pirmutinio Lietuvių kalba dienraščio, "Vilniaus žinio", redakcijoje. 1907 metais, drauge su dabartiniu Lietuvos Respublikos Prezidentu Antanu Smetona įsteigė laikraštį "Viltis", kuris aplink save subūrė geriausias Lietuvos tautos jiegas. Gyvendamas Vilniuje, Juozas Tumas-Vaižgantas smarkiai kovojo su Lenkais dėl sugrąžinimo Lietuvių kalbos ir pamaldų į Vilniaus Vyskupijos bažnyčias. Del to jis sulenkėjusios dvasinės vyriausybės buvo labai nemėgiamas ir 1911 metais iš Vilniaus ištremtas. Tada jis žemaičių Vyskupo Gasparo Cirtauto buvo paskirtas Laižuvo klebonu.

Tais pat metais jis buvo išvykęs į Ameriką rinkti aukų Saulės Draugijai. Amerikoje išbuvo 90 dienų, aplankė daugelį Lietuvių kolonijų ir surinko apie 35,000 rublių Saulės Draugijos Namams statyti Kaune. Iš tų pinigų ir buvo pradėti statyti dabartiniai gražūs Saulės Namai, kurių gimnazijoje moko ir bendrabutį veda Amerikietiš vienuolės Kazimierietės.

Didžiojo karo audrą Juozas Tumas-Vaižgantas perleido gyvendamas už Lietuvos ribų: Rygoje, Petrapijyje, Stockholme ir kitur ir daugiausia tvarkydamas Lietuvių pabėgėlių reikalus. 1918 metais jis sugrįžo į Vilnių ir kurį laiką dirbo "Lietuvos Aido" redakcijoje.

1919 metais įsteigė griežtai opozicinį Lenkų valdžios atžvilgiu dienraštį "Nepriklausoma Lieuva" ir jį redagavo iki 1920 metų. Tais metais jis sugrįžė į Kauną ir tuojau buvo pakviestas redaguoti laikraštį "Tauta". Be to, įsteigė ir kurį laiką redagavo šaulių Sąjungos organą "Trimitą".

1920 metais švietimos Ministerijos pakvietas suorganizavo ir redagavo žurnalą "Mūsų Senovė", kuriame buvo paskelbta daug idomios istorinės medegos. 1922 metais jis buvo pakviestas lektorium į Lietuvos Universiteto Humanitarinių mokslų fakultetą, kur daugiau kaip ptyneris metus dėstė naujosios Lietuvių literatūros istoriją ir savo paskaitose paskelbė daug naujos ir idomios medegos. Už savo mokslo darbų buvo paskelbtas docentu ir 1929 metais jam buvo suteikta literatūros garbės daktaro laipsnis.

Juozas Tumas-Vaižgantas buvo šakotas ir plataus masto veikėjas: jis vienas iš žymiausių publicistų, beletristų, literatūros istorininkų, mokslininkų, visuomenės veikėjų ir tt. ir tt. Jis buvo vienas iš žymiausių Lietuvių rašytojų. Iki šiol jo raštų yra išleista keliasdešimt tomų ir kelis syk tiek jo raštų dar tebėra išblaškyta po įvairius periodinius leidinius.

Iš žymiausių Vaižganto veikalų minėtini šie: trijų tomų apysaka "Pragiedruliai", "Dėdės ir Dėdienės", "Seimos Vėžiai" ir daug smulkesnių. Gražiausias Vaižganto kūriny yra "Pragiedruliai", kuriuose jis vaizduoja Lietuvių tautos kovas del savos kultūros. "Pragiedruliai" tai tikra mūsų tautos Epopeja, kurioje keliama aktualiausi mūsų tautos dalykai, vaizduojamas įvairiausių luomų ir profesijų žmonių gyvenimas ir piešiami gražiausi Lietuvos gamtos vaizdai. Vaižgantas savo raštuose kelia aikštėn tai kas mūsų tautoje yra gražiausio ir kilniausio. Todėl iš kiekvieno jo raštų puslapio tryškia gili savo tautos meilė, didelis entuziazmas ir pasitikėjimas šviesesne savo tautos ateitimi.

Kalbant apie Vaižganto gyvenimą ir kurybą, negalime pamiršti jo atnaujintą Vytauto Didžiojo bažnyčios Kaune, kurios rektorium jis buvo 13 metų. Vaižganto atnaujinta Vytauto Didžiojo bažnyčia buvo viena iš jo mistinės dvasios iškeltų brangenbių, kaip ir visa jo kuryba, auklėjo mūsų tautą, kad jai būtų gražu ir šviesu, dora ir gera.

Didžiausias Juozo Tumo-Vaižganto energijos, entuziazmo ir idealizmo šaltinis buvo gili savo tautos meilė.

"Kuone nuo pat kudio lopšio ir iki pat pasenusio lazdos aš", sakė jis, "nieko taip konkrečiai nemylėjau, deja, nei paties Pono Dievo, prisipažystu, nors ir be to prisipažinimo visiems aišku, kiek slieko širdimi tą velėną po kurią aš štai jau septintą dešimtį metų landžioju. Man viena tebuvo tikrai skanu ir malonu čepuoti, kad ir nešvarų bet tik tautinį čiupiką".

Juozas Tumas-Vaižgantas gaivališka mylėjo savo tėvų prakaitu aplaistytą ir kryžiais papuoštą žemę; mylėjo savo brolius Lietuvius. Matė juose ne tik gerosius savumus bet taip pat ir vdy, tačiau jos jo meilės nemažino, nes ji kilo iš aukštesnių vertybių nujauto, buvo pagrysta didžiausiu altruizmu ir laisva nuo bent kokio savanaudiškumo. Juozas Tumas-Vaižgantas Lietuvį ir Lietuvius mylėjo tokius kokie ištikrųjų jie yra.

Tsb.

Trys Dienos Washington

“Dirvos” Redaktoriaus Ispudžiai U. S. Sostinėj

K. S. KARPIUS

PIRMA DIENA — Penktadienis, Balandžio 1.
(Tęsinys iš pereinamo num.)

Apžiūrėjęs Generolo Grant paminklą, einu į Kongreso Namą, Kapitolių, kuris stovi aukštokame kalne skersai gatvę už Grant paminklo. Ta vieta tikrai yra Kapitoliaus Kalnas ir vakarų pusės prie jos prieinanti. Iš pat gatvės prasideda šonais du ilgi takai per daržą-parką, kuriame nėra jokių gėlynų, tik medžiai. Takai priveda į pirmutinę terasą, po to eina laiptai į antrą, trečią ir pačią viršutinę terasą. Elių eilės laiptų veda į viršutinį plotą, ant kurio jau išstatyta pats Kapitoliaus Namas.

Kapitolius tikrai stovi ant kalno-kranto, ką patiri dalipės patį viršų ir apėjęs aplinkui iš rytų pusės. Iš tos pusės prie pat Kapitoliaus namo prieina lyguma, iš priešais yra didelė aikštė, kur suvažiuoja automobiliai ir per kur suėina į Kapitolių lankytojai ir žmonės su reikalais.

Dalipės pačią viršutinę terasą, iš čia matai ir vakarus nusidriekiančią tą jau minėtą neperplacią aikštę, prasidedančią nuo Generolo Grant paminklo. Nuo tos vietos kur Grant paminklas randasi, Kapitoliaus Kalnas yra 97 pėdų aukščiau.

Kapitoliaus namas-budinkas pasižymėjęs savo komanduojančią padėtimi ir didingomis proporcijomis. Savo didingumu ir grože, kaip iš lauko taip ir iš vidaus ir tinka būti tokios milžiniškos ir kartu turtingiausios pasaulyje valstybės Rotušė. Kaip architektūrinis padaras šis pastatas užima vietą tarp pačių pažymiausių pasauliečių pastatų.

Kapitoliaus Namo vyriausioji ineiga iš rytų daryta todėl jog tikėta kad miestas augtų plėtosis į rytus nuo jo, tačiau išėjo kaip tik priešingai: iš rytų pusės yra tik keli valdiški pastatai, kaip Aukščiausiojo Teismo Namai ir Kongreso Knygynas su keliais priedais prie jų, o visos kitos — ir bižniškas ir oficiališkas miestas — auga ir plečiasi į vakarus, iš tos pusės iš kur į Kapitolių veda ta eilė laiptų. Nors vakarinė ineiga į Kapitolių yra daug išdidesnė ir patį tą namą padaro puošnesniu ir įstabesniu, ta ineiga nėra plačiai naudojama, nes niekas nemori ir tą kalną laiptų laiptais lipti. Apvažiuoja aplinkui iš rytų pusės.

Iš Kapitoliaus terasų ir langų žiūrint į vakarus, tiesiai per tą ilgą aikštę kitame jos gale matosi didingas Jurgio Washingtono paminklas-obeliskas, už jo dar toliau — Abrahomo Linkolno koplyčia-paminklas. Dešinėn nueinanti gatvė, Pennsylvania avenue, daveda iki pat Suvietyntų Valstijų Iždinės, už kurios tuoj prasideda Baltojo Namo parkas ir pats Baltasis Namas. Iš Kapitoliaus į Baltąjį Namą yra 1¼ mylios tolimo, o iki Washingtono paminklo viena mylia.

Visas tas plotas iki Washingtono paminklo yra tik žolė užželdintas, neturi jokių gėlynų išpuošimų. Jo pašonais matosi didieji valdiški pastatai, muzejai, seni ir nauji.

Už Linkolno paminklo jau matosi Potomac upė ir Memorial Tiltas, kuris veda į Arlington Valstybinės Kapinės — kitaip sakant, visos planas jungiasi per tą ilgą tuščią aikštę, nuo Kapitoliaus iki kapinių kitame šone upės, jau kitose, Virginia, valstijoje.

Šis tiltas yra puikus ir ilgas, 2,138 pėdų ilgio ir 90 pėdų pločio, ir laikosi ant devynių arkų išstatytų vandenyje. Vakariname tilto gale netrukus ir prasideda ineiga į Arlington Kapines, apie ką aprašysiu vėliau.

Pati centrinė Kapitoliaus dalis yra sena, nes juk valstybė yra jau virš 150 metų senumo, o Kapitolių pradėjo statydinti pats pirmutinis Prezidentas, Jurgis Washingtonas, 1793 metais.

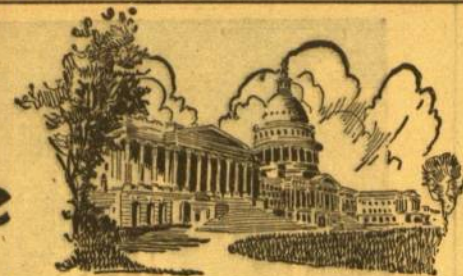
Kaip tik pastatas buvo baigtas 1811 metais, prasidėjęs Amerikos karui su Anglija, jis buvo užpuolusis Angly apdegintas 1814 metais.

Šaliai didėjant, ir Kapitolių didinta: dastatyta šoniniai priedai 1851 metais ir tuomi centralinė dalis buvo baigta. Bet ir to neužteko, ir 1857 ir 1859 metais daddurta dabartiniai Senato ir Atstovų Buto sparnai, kurie bendrai sudaro visą tą didingą pastatą.

Virš to visko, dar 1865 metais pastatyta didžioji Doma, viršutinė dalis, apvalusis bokštas. Doma yra 287 pėdų aukščio nuo apačios. Ji padaryta iš geležies ir sveria 8,909,200 tonų. Padirbdinta taip kad šaltame ore gali susitraukti ir šilume skęstis tiek kiek atmosferos pakeitimai reikalauja, neplyšdama. Ant pat viršaus bokšto stovi Laisvės Stovykla, 19 pėdų ir 6 colių aukščio, ir visas aukštumas Kapitoliaus tokiu būdu iškyla iki 307 pėdų.

Kapitoliaus Namas turi 751 pėdų ilgio, 350 pėdų pločio, ir užima 8¼ akrų žemės plotą.

Apvaikščiojęs gerai aplinkui Kapitoliaus Namą iš lauko iš visų pusių, rupinausi ineiti į vidų ir apsilankyti Senato ir Atstovų Buto po-

sėdžiuose, kurie prasideda 12 valandą dienos. Svarbu juose dalyvauti, juk tai musų išrinkti Senatoriai ir Atstovai ten sėdi, mes jiems algas mokam ir į tas vietas pasiuntėm kad padarytų mums įstatymus....

Kapitolio lanko, dairinėjasi bureliai žmonių, daugiausia jaunesnių žingeidulių, matyt atvažiuavusių iš kitur, taip kaip aš.

Ineinu į Kapitoliaus vidų per pat didžiausias duris, gavimui viso įspūdžio kokis galima gauti į tokią vietą inėjus. Priešakiniai rytinėje pusėje esanti laiptai vedanti į Kapitolių iš šalių išpuosti akmenys pavidalais, vaizduojančiais ankstyvą kolonistų istoriją, kovą ir nugalėjimą Indijonų.

Inėjus į vidų, žmogus pasijunti kokioje tai lyg užžavėtoje vietoje: sustoji ir dairaisi, imdamas į save viso to vaizdo sukeltą įspūdį. Pasijunti lyg kokioje šventinyčioje, kur reikia ir skrybėlė nusiimti ir visame rimtume susikaupiti, stebėtis ir gerėtis. Ta vieta yra pats vidurkis, centras, virš kurios kyla tas jau apsaitytas bokštas-doma. Ta centralinė dalis nėra labai didelė, bet didelė, ir visai apvali, vadinama Rotunda. Rotundos sienos aplinkui išpuoštos labai dideliais piešiniais iš Amerikos istorijos — nuo Kolumbo atradimo Amerikos iki Jurgio Washingtono rezignavimo iš Amerikos kolonistų kariuomenių vadovybės, karą prieš Angliją laimėjus ir padarius Suvietyntas Valstijas nepriklausomomis (tada buvo tik 13 valstijų, dabar 48). Be piešinių, toje apačioje salėje stovi keliolika skulptūros padarų pažymiausių Amerikos valstybės kūrime istorijoje asmenų.

Nejučiomis galva ir akys keliai į viršų, ir tik užvertus galvą gerokai, pamatai tos Rotundos čiukurą. Tai tos Damos viršus. Ten galvijoje matosi vaikšto žmonių; pačios lubos išpieštos vėl kokiais tai paveikslais. Rotundos lubos-viršus yra 180 pėdų virš mūsų galvų, stovint apačioje.

Salinės salės, ir į Atstovų Buto pusę kairėn ir į Senato pusę dešinėn taip pat išpuoštos, išgrazintos piešiniais ir skulpturomis, ko visko negalima būtų aprašyti trumpame rašte. Ten kairėje, yra ir kita pusiau rotunda salė, kurioje sutalpinta pažymų istorijoje įvairių valstijų asmenys, iš marmuro nukalti.

Apsidairęs salėse kairėje ir dešinėje, bet visko smulkiau neapžiūrėjęs, sumaniu įsilipti į pačią viršunę tos Rotundos. Susiradęs laiptus lipu į Domą-bokštą. Palipėjęs kiek aukščiau granitinių sienų, paskui prilipi jau tikėtai vienos geležies padarą, kas yra tos Damos bokšto sutvartymai ir dangčiai. Lipimas eina ir stačiai ir išsukinėtais plieno laiptais — ir reikia lipti taip aukštai kad pagaliau žmogų ir svaigulis ima, ir sušyli, ir širdis smarkiai plakta, nepratus po aukštybes karstyti.

Jurgio Washingtono Idivinimas

Pagalima dalipi ir tą galeriją Damos palubėje; dursys veda į Rotundos galeriją, kuri eina kiauurai aplinkui Rotundos palubę, geležinėm apvali grotelėm užtvirta galerija, kad žmogus neužengtų žemyn ten kur aš prieš keliolika minučių stovėjau.... Iš čia gauni pamatyt ką vaizduoja tie piešiniai pačiose lubose-kanopoje šios Rotundos. Žemyn žiūrint žmonės matosi mažiukai. Ta galerija kurioje dabar atsiradau vadinama “kuždėjimo galerija”, del to kad ji skersai yra 65 pėdų platumo, bet, sakoma, žmonės vienas prieš kitą skersai stovėdami gali susikalbėti kuždėdami. Mat, čia balsas neturi kur pradingti, lubos plokščiai apvalios. Tos lubos-kanopa turi 4,640 ketvirtainių pėdų plotą, o jo se išpiešta didelės figūros, kurių iš apačios nebuvo galima pažinti, vaizduojančios fantastišką garbę Jurgiui Washingtonui: jis sėdi generolo uniformoje, su kardu, tarpe burio moteriškų-dėlių — tik jis vienas vyriškas; tos deivės supa aplink jį vainiku iš visų pusių. Tas piešinys pavadintas “Jurgio Washingtono Apotheosis” — jo įdivinimas, išaukštinimas daugiausia kiek tik žmogišką esybę galima išaukštinti. Tai taip pagerbtas pirmutinis Amerikos kovotojas už laisvę, už nepriklausomybę, tas kuris buvo “pirmas karuose, pirmas taikoje, ir pirmas savo žmonių širdyse”. Jokiam kitam asmeniui iš Amerikos istorijos lapų, buvusiam ar businiam, toje kanopoje vietos nėra ir nebus.

Idivino jį pati tauta, žmonės už jo darbų, kuris nežiūrėdamas visų kludymų, trukdymų, kenkimų ir sunkumų viską nugalėjęs padėjo pagrinda šiai milžiniškai valstybei.

Žemiau, kraštais to vainiko, kuriame Jurgis Washingtonas sėdi, yra išpiešti paskiri fantastiški asmenys vaizduojanti komerciją, laisvę, agrikultūrą, mechaniką, jureivystę, mokslą ir meną.

Gerai išstudijavęs Rotundos lubas, lipu dar vienas laiptais aukštyn, į išlaukinį balkoną, pasidairyti paties miesto iš tos aukštumos kiek galima buvo Kapitoliaus bokštan dalipti.

TRUMPOS PASTABOS

Rašo Jonas Valaitis

Lietuvių Radio vedėjas iš WMBQ—Brooklyn, N. Y.

PACIFIKO uostuose, Vakaruose, didžiausias sujūdimas: nuo Seattle iki San Diego laivų darbininkai dirba smarkiau negu dirbo karo laiku.

ITALIJA sudarė sutartį su savo amžinu priešu Jugoslavija, ir rengiasi susitarti su Rumunija. Todvi valstybės perėina iš Prancūzijos bloko Italijos pusėn, del to kad Prancūzija susitarė su Rusija.

FILMOS patinka ir puslaukiniams žmonėms. Tik jas rodo jiems daugiausia nesąžiningi žmonės: filmas rodo visai senas, surėžytas, ir prie to leidžia jais puse reguliario jų greitumo. Iš to laukiniai pasidare išvadas kad baltojo žmogaus kraštuose nuolat lyja, ir kad žmonės serga, nes jie taip išlengva slankioja.

KARO ginklų tarpe iki šiam laikui pavojingiausias yra torpeda. Jei tik per plauką bus kokia klaida, ji gali atsisukti ir susprogdinti pačius jos laidytojus.

VIENAS greičiausia augančių biznių Amerikoje dabar yra laiškais susipažinimo biurai, kurie narių adresu parduvinėja nuo \$1 iki \$5. Tų biurų Amerikoje yra apie 100. Didžiausias jų skelbiasi net 85 laikraščiuose ir per 15 metų išaugo iki 30,000 narių.

PO 28 METŲ PARNEŠĖ. Mountville, V. Wa., motina 28 metai atgal išsiuntė savo vaiką parnešti iš mėsinės kepenų. Vaikas dingo. Dabar gi, į motinos namus, kuri gyvena jau Aleppo, Pa., ineina suaugęs žmogus ir padeda ant stalo iš mėsinės atneštas kapeinis. Moteris žiūri. Vyras prabyla: “Tai, mama, kepenys, ko mane išsiuntė parnešti.... Štai mano žmona. Aš per 28 metus buvau užtrūkęs Alanchorage, Alaskoj....” Vaikas, mat, išsiūstas kepenų parnešti, pasiryžs nuo tėvų pabėgti.

Išėjus laukan, ten randasi daugia žingeidulių, daugiausia vaikėšų ir mergiščių, kuriems tik ir patinka kur aukštumose laiptoti.

Pačioje Damos viršūnėje, lauke, taipgi padaryta balkonas aplinkui visą bokštą, taip kad eidamas matai miestą iš visų keturių pusių: iš pietų-vakarų teka garsi Potomac upė, į ją iš rytų įteka kita šaka vandens. Už upių matosi krantai, bet nelabai aukšti. Miestas guli Potomac upės slėnyje, ypač centralinė oficialė dalis, kuri eina nuo Kapitoliaus ir vakarus iki Linkolno paminklo. Visas slėnis yra žemas ir dideli potvieniai gali jį apsemti; pačią pietinę dalį, kur matosi dirbtuvės, ir apemia. Miestas palengva kyla aukštyn ir šiaurę ir rytus, bet ne daug, taip kad nėra kalnuotas. Virš valdiškų namų aplink Kapitolių žiūriu suka ore Good-year zeppelinai, kuris skelbia Akronė dirbamam automobilių ratams apmavus.... Miestas iš čia taip sakant matyt kaip ant delno.

Miestas nuo šio Kapitoliaus matosi nudrikęs į visas puses: gatvės nusitęsia lyg špykiai nuo stebulės.

Iš čia mačiau vietas kurias reikia lankyti, taip sakant pasirinkti ir nusizūrėjau jas, kad nereiktų jieskoti ir klaidžioti vėliau.

Jums gal bus nuostabu kai pasakysiu kad Federalei valdžiai, kurios centras Washingtonas, priklauso tik 69 ketvirtainių mylių žemės plotas.... Tai yra Kolumbijos Distrikatas, kurios valdyba gyvena Washingtono ir yra prezidento skiriama. Prie šito ploto neturi nieko jokia kita valstija: jis yra sau autonomiškas plotas. Visi kiti Suvietyntų Valstijų plotai priklauso paskiroms valstijoms ir jos valdosi sau autonomiškai. Šio distrikto gyventojai neturi jokios balsavimo teisės valdžios rinkimuose. Balsavimo laikui atėjus, turi vykti atgal į savo valstijas balsuoti, kurie turi kur vykti.

Kaip visu keliu į bokšto viršunę taip ir bokšte, viduje ir lauke, ant sienų prirašyta tūkstančiai vardų asmenų kurie čia laipiojo-lankėsi. Žiūriu ar neužtiksiu kur kokio Lietuviško parašo, bet nuodugnai neįjieskojus nepatėmijau. Pamanau sau: juk ir man dalis šio pastato priklauso, ir aš per virš 25 metus moku valdžiai visokius taksus, tai lai ir mano žymė čia pasilieka: užrašau savo pavardę ir “Dirvos” vardą, ir kai užtikis tą parašą kiti Lietuviai, kurie ten atsilankys, ir, kaip aš, jieskos Lietuviškų parašų, jiems pasidarys smagiau....

Vargu teks man čia dar kada nors atsilan-

Galima įsivaizduoti kiek skausmo pergyveno motina vaikui dingus.

ALBANY, N. Y., vienam gyventojui tiek įgriso “spelinimas”-slebizavimas jo pavardės kada reikia kur ją pasakyti, kad jis pagaliau davė savo pavardę ant rankos amžinai įturtuoti ir kai reikia kur savo pavardę pasakyti, jis parodo ranką. Jo pavardė: Anthony Ogsodoffick.

BITININKAS John DeMuth, Batavia, N. Y., kiekvieną žiemą savo bites išveža į Floridą, tikslu duoti joms saulės spindulius per ištisus metus.

..VISOKIAUSIŲ mokyklų pasaulyje yra. Bet vagių mokyklos iki šiam laikui neteko girdėti. Bet štai iš Varšavos atėjo žinių kad Lenkų policija ja ten susekė vagių mokyklą, kurios mokiniai buvo vaikai ir augę žmonės. Mokykla jiems duodavo išlaikymą ir nuosimintį nuo pavogtų daiktų, o mokytojai mokinius visada mokydavo kaip vogti kad nepagautų. Bet pakliuvo visi.

VILNIUJE šiais metais iki šiam laikui jau 15-ka bombų sprogo, kurios padarė nemažai nuostolių.

KILGORE, Texas, viename kabinete dirba dentistas ir medicinos gydytojas, ne giminės, tik keturi metai atgal nepažįstami susitikę, susigvyveno. Pasirodė kad jiedu viena diena gimę, vienu vardu ir ta pačia pavarde: Dr. C. T. Richardson.

PRANCUZIJS vyriausybė pasikvietė Lietuvos vyriausybės atstovus buti Prancūzijos svečiais Paryžiaus Parodos laikui šią vasarą, nuo Gegužės 1. Lietuva pakvietima maloniai priimė. Lankymosi tikslas — susiartinimas ir susidraugavimas.

kyti, pamaniau sau, ir palengva lipau žemyn, nes jau artėjo laikas Kongreso posėdžio prasi-dėjimo.
(Bus daugiau.)

Štai Kas Naujo! BAUDŽIAVA

Svarbi, įdomi, didelė knyga už \$1.00

“Dirva” padarė svarbią sutartį su rašytoju Petru Rusecku ir gavo lengvas sąlygas — aptiekti “Dirvos” skaitytojus ir jų draugus šia svarbia knyga už numazintą kainą!

Ta knyga tai Petro Rusecko “BAUDŽIAVA”. Joje surašyta daugybė žmonių atsiminimų apie baudžiavą (vergiją) Lietuvoje. Iš knygos matysi kaip sulenkėję ponai baisiai elgėsi su savo baudžiavininkais Lietuviais — į sunkius darbus juos diena-naktį vertė, iki gyvo kraujo plakė ir žudė, į šunes mainė, medžiuose šaudė, o jaunos mergaitės ir moterys dažnai giliuose vandenuose mirties įjieskodavo, kad tik patvirtusiems ponams nepatektų. Šiurpas net krato, gali ašara iš akies ištryška šią knygą beskaitant. Pasakojimai vieni už kitus vaizdingesni.

Pradėjęs knygą skaityti neišleisti jos iš rankų iki visos neperskaitysi. Bet ši knyga parodo ir kokią didelę pažangą Lietuviai nuo baudžiavos panaikinimo laiku yra padarę — iš didžiausio skurdo, paniekos išėjo į šviesius, pasiturinčius žmones, savo valstybę sukūrė, o pravesdami žemės reformą, sudavė mirtiną smugį savo priešams — dvarininkams.

Knyga “Baudžiava” didelio formato, 336 puslapių, su daugybe įdomių paveikslų iš baudžiavos laikų. Kaina \$1.50. Bet “Dirvos” prenumeratoriai ja gauna, atsiuntę “Dirvos” Administracijai \$1.00.

Tai gi, “Dirvos” skaitytojai, pasinaudokit šiuo pasiūlymu: Kartu su savo atnaujinama prenumerata, arba kad ir užsimokėjusieji pirmiau, prisiųskit \$1 ir pridėkit 10c persiuntimo kaštų ir gausit sau šią puikią, aiškią, lengvai skaitomą didelę knygą!

Reikalaukit “Dirvoje”

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Naujas Tautinis Šokis

“Lietuvos Aidas” Kaune Balandžio 7 d. patalpino šitokią įdomią žinutę:

PRIMTAS TAUTINIS ŠOKIS

Vakar Karininkų Ramovės seniūnų tarybos posėdyje, dalyvaujant ekspertams muzikams ir baletu žinovams, buvo konkurso keliu pripažinta pirma premija muzikui Stasiui Šimkui už pateiktą tautinį iškilmingos eisenos pobūdžio, šokį. Tą šokį galutinai parengs baletu artistas Vasiliauskas. Konkurse dalyvavo 5 asmenys.

Tai pagaliau dar kas naujo Lietuvoje. Apie tai “Dirvos” skaitytojai turėtų prisiminti, nes “Dirvos” redaktorius savo aprašymuose Kelionės Lietuvoje apie metas laiko atgal paminėjo jog Gen. V. Nagevičius jam pasakojo apie savo sumanymą parupinti Lietuviams naujus tautinius šokius. Tuos šokius, sakė Gen. Nagevičius, turės pradėti įgyvendinti Lietuvos karininkai.

Taip ir pradėta. Karininkų Ramovė yra Lietuvos karininkų namas-klubas. Gen. Nagevičius yra vienas iš tos Ramovės seniūnų.

Smagu girdėti kad pirmutinį tokį naują tautinį šokį paruošė ir mums Amerikoje žinomas kompozitorius St. Šimkus.

Baletu artistas, kuris tą šokį galutinai parengs ir įvesdins, Jonas Vasiliauskas, yra brolis Povilo Vasiliausko, dirbančio “Dirvos” spaustuvėje.

Filmininkams bus proga parodyti Amerikiečiams kaip tas šokis šokamas, kuomet kitą kartą važinės su naujomis Lietuvos filmomis.

NESENAI mirusieji: Amerikoje Dr. Mikas Bagdonas, pašėjęs iš Krosnos, Marijampolės apskrčio. Mikas Petrauskas, Amerikiečiams žinomas, miręs Lietuvoje, paėjo iš Dusmenų par., Trakų apsk.

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

SENIAU IR DABAR

1. Žalias kaimas toks malonus, Auga beržai, ažuolai; Čia sodybas lušnos puosė Kur gyvena mūsų tėvai.

Buvo gryčios menkos, žemos, O langeliai taip maži, Bet iš jų išėjo žmonės Idealizmo kupini.

Daug namelių svyra žemėn, Etnografai juos fiksuoja, Steigiamam oro muzėjui Kaune kvartalą rikiuoja....

2. Aušta rytas vis skaidresnis, Daug, oi, saulės bus matyt. Kyla kaimas iš po karo, Baigia lušnos jau išnykt.

Jaunoji karta gyvena Erdviuos, gražiuos pastatuos, Pasisėmė ukiu mokslo Su ryžtumu dirbs, dainuos.

Trijų liepsnų—darbas mielas Tėvų žemei tik padės, O žaliasis mūsų jaunimas Vien laimėjimais žydės!

“J.K.” V. Ramutis.

DEDES ANUPRO VIRVEGRAMAS IS LIETUVOS

“Lietuvos Ukininko” keliautojas ir radio pasakorius Dėdė Anupras skelbia:

Tai dabartės, vaikučiai, atėjo Apriliaus česai ir vieni kitus apgauna. Vyrai apgauna moteris, o moterys vyrus, ir dar taip apgauna kad kartais visi kišeni į lieka tušti.

Lietuviškai šnekant, tai šis mėnesis vadinasi Karvelis, tik ne tas ką dvarą turi, ale toks paukštis tinginys.

Šitą mėnesį tirpsta sniegas, tirpsta ir visų kišenėje pinigėliai, tirpsta pašarai, tirpsta grūdai aruoduose, tik vienos bėdos netirpsta, ba jos bėdino žmogaus galvoj šiltai guli.

Šį mėnesį atsilėidžia žiemos šalčiai, atsilėidžia jaunų mergelių užšalusios širdys, atsilėidžia ir vyrų širdys ant savo surugusių žmonių.

Šio mėnesio planetą yra avinas. Todėl šį mėnesį gimę vyrai yra avino galvos, o moterys, šį mėnesį gimusios, labai gudrios. Jos visokiais slyjomis šniureliais susirišusios vyrus kerpa kaip avinus. Visa laimė kad per mano malonę galima avingalvystės išvengti ne tik šį mėnesį, bet ir visą česą. Tik pasiklauskit mano rodos.

A. ALEKNA “Vienybėje”

iškelia štai ką. Sako jis:

Kruvinoji Stalino drama, prasidėjus pereinų metų Rugpjūčio mėnesi, dar vis tęsiasi. Vyriausių komunistų vadų sumininėjimas nepaliauja.

Ne veltui žymusis komunistų vadas Bucharinas, kai dar buvo pilnoje galioje, prieš kurį laiką pareiškė:

“Pagal mūsų tvarką, yra dviem partijom vietos šioje šalyje, vienai valdyti, o kitai būti kalėjime.”

Ir netenka spėti kad Bucharinas manė kad jis priklausė tai partijai kuri turi sėdėti kalėjime.

PICBURKE

Petras: — Kas tas per vienas kuriam tu skrybėlę pakelėi?

Simas: — O, tai mano barzdaskutis. Jis pardavė man butelį plaukų atauginimui vaisyti koks mėnuo laiko atgal, tai dabar kada tik aš jį susitinku pakeliu skrybėlę parodyti jam kad jis manė apgavo.

VIETINĖS ŽINIOS

Kelauja Lietuvon

Keturios Clevelandietės išvažiuoja paviešėti Lietuvon šią vasarą — Aldona Garkauskaitė, Natalie Kazlauskaitė, Magdė Kazlauskienė ir Domicelė Macysauskienė.

Jos išvyksta Gegužės 1 d., laivu Britannie. Laivakortės ir dokumentus parupina joms "Dirvos" agentūra. Visos važiuoja į Suvalkiją, nors pasakui aplankys ir visą Lietuvą.

Kelivės paspės nuvažiuoti į Londoną į Anglijos karaliaus vainikavimo iškilmes, paskui per Klaipėdą įvažiuos Lietuvon. Gryš per Berlyną ir Paryžių.

LANKĖSI CHICAGIEČIAI

Praeią sekmadienį Clevelande lankėsi Chicagiečiai M. Pallock su žmona. Čia gyvena jų išteklėjus dukte. Ponai Pallock yra geri "Margučio" mėėjai.

ORGANIZUOJA AUDEJUS

Clevelande pradėta organizuoti audinių darbininkai po vadovybe CIO unijos, pagerinimui gyvenimo sąlygų. Vietinis organizavimo direktorius J. R. White skelbia kad darbas bus varomas pirmyn ir organizatoriai pasiliks čia iki visi 25 tukstančiai įvairių audėjų nebus suorganizuoti.

Balandžio 17 d. atsibuvo audėjų atstovų susirinkimas, kam dalyvavo virš 400 asmenų. Kitas susirinkimas bus laikomas penktadienį, Balandžio 23.

SERGA

Jonaš Petrauskas, Liet. Piličių Klubu sekretorius, serga, randasi Huron Road Ligoninėje.

Taipgi persirgo biznierių J. Blaskavičius. Dabar jau taisosi.

PRAŠO PARAMOS

Streikuojanti Dill Mfg. Co. darbininkai atsisaukia į visuomenę prašydami paramos. Jų streikas tęsiasi jau dvi savaitės. Priduoti galima į

U. A. Workers of America, Local 253, 871 E. 79 St., Cleveland, O.

JONAS T. DE RIGNER
PAGERBTAS

Jonas T. DeRichter

Lietuvių salė praėitą sekmadienį, Balandžio 18, aidėjo gražiais žodžiais, pagyrimais ir pagedavimais Clevelando Lietuvių, Jonui T. DeRichter (Deraitis), Ohio Valstijos Seimo atstovui iš Cuyahoga apskrities. Tai buvo jam pagerbti banketas, laimėjus antrus rinkimus į Ohio Legislaturą.

Šį banketą surengė Lietuvių Moterų Klubas išvien su Lietuvių Universiteto Klubu, kurio nariu DeRichter yra.

Lietuvių viršutinėje salėje, kiek tik telpa, buvo prisėdę svečiai, Lietuvių ir kitataučių, viso apie 300 asmenų.

Po vakarienės, Ona Mihelichienė, Moterų Klubu pirmininkė, pradėjo kalbą programą, pati plačiai nupieškdamą Jono DeRichter gyvenimą, iš ko daugelis pirmą kartą patyrė kad šis veiklus Lietuvis yra gimęs Anglijoje, ir penkių metų budamas, su tėvais atvyko į Clevelandą.

Ši valdiška vieta nėra jam pirmutinė: prieš keliolika metų, kada Fred Kohler buvo miesto mayoru, Jonas turėjo šerifio padėjėjo vietą. Prieš kelis metus Jonas DeRichter buvo išrinktas Lietuvių Taupymo ir Paskolos Draugijos direktoriumi, kuriai ir dabar sekretoriauja, ir yra Lietuvių Demokratų Klubu pirmininkas.

Valstijos Atstovu buvo išrinktas pirmą kartą 1934 metais, dviem metams, ir dabar vėl, praėitą rudinį, išrinktas antram terminui. Legislatoroje jis yra finansų komisijos nariu ir Taupymo ir Paskolos Draugijų bankinės komisijos pirmininku.

Baigus savo kalbą, p. Mihelichienė perstatė toastmasteriu Dr. Joną T. Vitkų, Universiteto Klubu pirmininką, kuris vedė programą toliau.

Ohio valstijos gubernatorių pats negalėjo pribūti į šį banketą, taigi prisuntė sveikinimo telegramą, ir savo atstovą, Daniel W. Duffy, kuris gubernatoriaus įgaliotas pasakė gražią kalbą.

Sekantis buvo perstatytas Valstijos Atstovų Buto kalbėtojas, Frank Uible, su kuriuo Jonas DeRichter darbuojasi. Po to sekė kalbos kitų: Felix T. Matia, Teisėjas Stanton Addams, John Murphy, Demokratų partijos sekretorius Cuyahoga apskrityje, Poni E. Brown, Adv. P. V. Česnulis, K. S. Karpus, Eddy Jakubs, John L. Mihelich, Chester G. Zuris, William J. Kennedy, valstijos sekretorius.

Pagaliam dar kalbėjo p. Mihelichienė, kuri įteikė Jonui T. DeRichter dovaną, puikų rinkinį laikrodžių, atminčiai.

Pakviestas kalbėti pats DeRichter, padėkojo visiems už dalyvavimą, priėjimą, ir tokią netikėtą gausybę apie jį pasakytų gražių minčių.

Programą baigė Dr. Vitkus perstatydamas supažindinimui kitus dalyvavusius svarbesnius asmenis ir gimines. Bankete kartu dalyvavo ir poni Susan DeRichter.

Po programos buvo smagus šokiai ir vaišės iki vėlumi. Buves.

LANKOSI UZDAVINYS

Gryždamas iš vakarų, trečiadienį Clevelande sustojo p. Vincas Uždavins, Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatas. Jis palengva traukia į rytus ir Gegužės pabaigoje išplauks Lietuvon.

P. Uždavins aplankė Ameriką labai plačiai, buvo pasiekęs net Kaliforniją, ir visur stengėsi aplankyti Lietuvius, sakė jiems kalbas apie Vilnių ir to pavergtą krašto brolius, ir gavo aukų Vilniaus vadavimui reikalingas.

Prieš aplėdimą Amerikos dar lankysis Kanadoje, Gegužės 2 d. kalbės Montreale. Clevelandiečiams taria savo atsisveikinimo žodį, "Sudiev".

AUKOS DARŽELIUI

LRKSA. 121 kuopa, Springfield, Ill. \$4.00

APIE RASTUS BE GALVŲ LAVONUS

Clevelando Policijos Viršininkas George J. Matowitz prisiuntė "Dirvos" redakcijai sekančią laišką:

"Nuo Rugsėjo 23, 1935 metų, paskirose miesto dalyse, buvo rasta septyni lavonai, nužudyti nežinomo asmens ar asmenų. Tos žudystės buvo laikraščiuose išgarsintos "Kingsbury Run žudysčių" pavadinimu. Bet nekurie tie lavonai buvo rasta kitur. Nors nuodugniai tyrinėta, iki šiol nesusėkta jokių piktadarių.

"Kaip vyrų taip ir moterų lavonai buvo sukoneveikti, supjaustyti ir jų lyties ženklai išpjaustyti. Išrodo lyg tas žudystės atliko tas pats asmuo.

"Is to fakto kad širdis ir arterijos ir gyslos buvo tuščios be kraujo, labai aiškiai įrodoma jog žudystės buvo atlikta kur kitur ir lavonai išmesta tose vietose kur jie rasti. Jei žudystė būtų papildyta suradimo vietoje, būtų rasta kraujo žymės ten pat žemėje.

"Mes tikime kad kas nors daugiau be paties žudytojo galėjo patėmyti kur nors pralieto kraujo žymes kur nors apie tą laiką kaip tie lavonai buvo surandami, bet nepasistengė pranešti policijai.

"Siuomi mes kreipiamės per laikraščius ir jų skaitytojus, jeigu kurie prisimena kur nors matė daug kraujo, arba turi kokių informacijų, nežiurint kaip bereikšmės jos galėtų išrodyti jiems tame reikale, vistiek prašom suteikti informaciją policijai, ar tai žodžių ar raštu, asmeniškai ar slapta, parašant George J. Watowitz, Chief of Police, arba John Sweeney, Chief of Detectives, o informaciją suteikusių žmonių asmenybę bus užlaikoma paslaptyste.

"Mes tikime kad kiekvieno gero piliečio pareiga yra gelbėti policijai sulaukyti pasikartojimą tokių žiaurių žudysčių."

UKININKAMS PASKOLOS

Federalės valdžios ukininkų gelbėjimo administracija iš Columbus, Ohio, praneša kad vėl galima gauti pinigų paskoloms ukiams palaikyti Ohio valstijoje. Paskola bus teikiama iš-tirtiems ukiams, pirkimui ukio padargų, galvijų, pašaro, seklių ir trąšų ir kitiems panašioms tikslams.

Informaciją apie tai galima gauti parašant laišką į: U. S. Dept. of Agriculture Resettlement Administration Division of Information Indianapolis, Ind.

VYKSTA Į YOUNGSTOWN

Šį sekmadienį buris Clevelandiečių menininkų vyksta į Youngstowną, kur Lietuvių parapijos salėje suvaids du veikalai: tragedija "Sv. Germana" ir komedija "Nesipriešink". Vaidintojus pavėžės savo automobiliais Salasevičiai, B. Urbšaitė ir Juozas Navarskas.

GROSERNE Parsiduoda

už visai mažą kainą, Lietuvių kaimynystėje. Kartu ir mėsos parduotuvė. Klauskit: BO. 3035J arba PO 6372 po 7 vakare.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

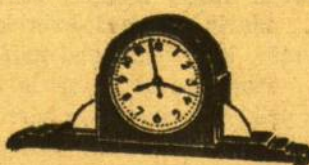
Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudoti nemokamai.

Lithuanian Funeral Home

6621 EDNA AVENUE ENdICOTT 1763

I. SAMAS JEWELRY

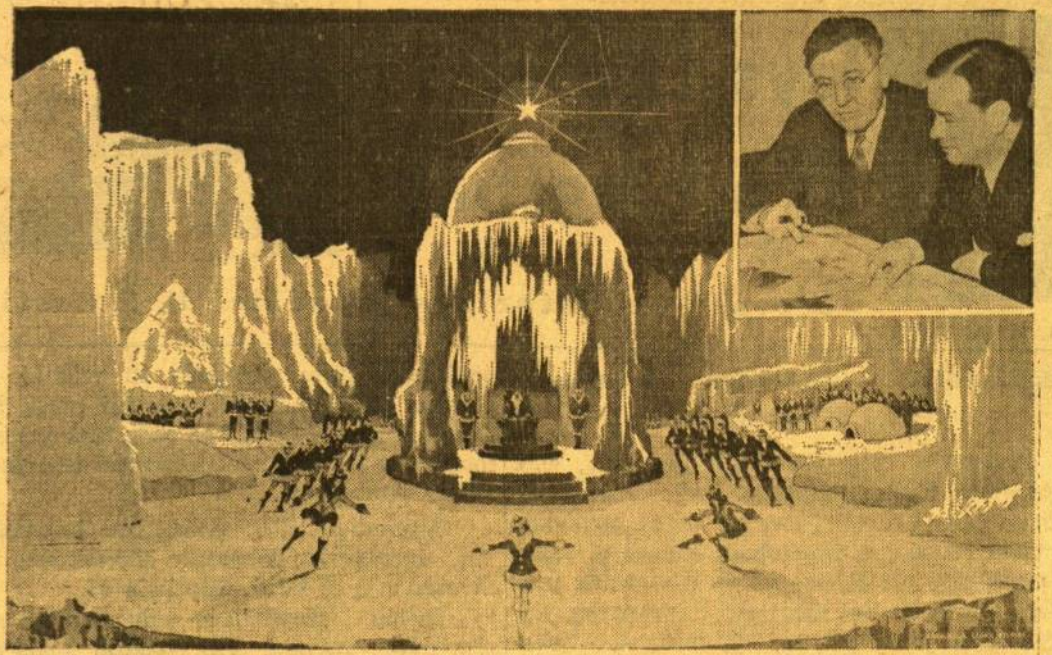
6704 Superior Avenue

VISAIS TAIS REIKALAIS LIETUVIAI PRAŠOMI KREIPTIS SION KRAUTUVEN.

Rengiantis apsigyvi, dabar kada ar vėliau, ir norint ką nors nusipirkti iš graždaikčių — deimantų ir visokių kitokių papuošalų — pirmausia kreipkitės į mūsų krautuvę, kur rasit didžiausią rinkinį visų šiu reikmenų. Taipgi esu specialistas taisyme laikrodžių, laikrodžių ir akinų. Viskas žemomis kainomis.

VAIZDAS IŠ GREAT LAKES EXPOSITION

CLEVELAND, O. — Jura išsivirs 12,000 plevesuojančių vėliavų, tarp jų ir vėliavos daugybės įvairių tautų ir visų Valstijų, pasitiks penkis milijonus lankytojų, kurių tikima sulaukti šią vasarą Didžiųjų Ežerų Ekspozicijoje, tarp Gegužės 29 ir Rugsėjo 6.

Vėliavos bus didelės ir spalvingos, apie 25 per 40 pėdų didumo.

Pagerbiniai Didžiųjų Ežerų srities valstijų kurios ložė svarbia rolę išvystymui šios srities bus pagaminta specialios vėliava, apimanti Didžiuosius Ežerus.

Kitų šalių vėliavos puoš Pasaulio Gatvių skyrių, kur bus apie pusę

šimto tautų įstaigos, tarp jų ir Lietuviškos. Atsilankant tautų diplomatams, tam tikromis dienomis bus duodama pirmenybė ir ta sritis bus ypatingai išdabinta tos tautos vėliavomis.

Vėliavos bus kasdien užžurimos kad būtų švarios ir nesuplyšusios visą Ekspozicijos laiką.

KAIP TAKSAI AIKVOJAMI

Cuyahoga Tax League praneša sakanti:

"Eina paskalai kad Clevelando mokyklų mokytojos stoja į vietos politiška lauka su gausiu pinigų fondu (\$25,000 suma paminėta) visokiems politiškiems tikslams."

The News, April 13, 1937.

NEMOKĖTI TAKSAI — PAVOJAUS SIGNALAS

Dabar esanti užsivilkę nemokėti taksai Cuyahoga apskrityje yra toli nuo gerovės. Visam apskrityje randasi 383,427 sklypai žemės, iš kurio skaičiai 193,670 negali ir nemoka nejudamo turto takų. Virš 50 nuos. yra užsivilkę del negalėjimo mokėti. Tas reikškas kad kas antras sklypas žemės nemoka takų — DABAR — ir visa takų našta tokiu būdu puola ant tų kurie moka takus.

Išviso užsivilkusių takų šiame apskrityje yra \$87,276,584 sumoje, arba penkišiais milijonais daugiau negu buvo perleista meta.

Nemokėtų takų pavojus ženklas geriausia pasimatys iš šių palyginimų: 1924 metais užsivilkusių takų buvo \$8,087,689, o 1914 m. tik \$751,469.

Todel, sako Cuyahoga Tax League, reikalinga palengvinti takų našta kad nejudamo turto savininkai galėtų išsimokėti savo takus. Takų rata Clevelande ir jo priemečiuose dabar yra aukščiausia negu kur kitur valstijoje, ji turi būti sumažinta, nes kada nors neužilgo visa takų mašinerija turės sulūžti, o to pasekmėje bus negeistas netekimas namų, biiznių ir ineigų! — sako Cuyahoga Tax League.

REIKALAUJA VAIKINŲ

United States Army Recruiting Service, kurios ofisai randasi apatiname aukšte, Sename Paste, Clevelande, praneša kad reikalinga į kariuomenės tarnybą jaunų vaikinių: 50 vaikinių reikia į Fort Knox, Texas, 50 — į Ft. Harrison, Ind., ir 50 — į Ft. Hayes, Ohio.

Priimami pavieniai, tarp 18 ir 35 metų amžiaus, trijų metų tarnybai.

MOKSLAS PADIDINĖ BALSO ĮTEKME

Nors dažnai balsas praecių je ir buvo didelė įtekmė įvykių pakreipimui, bet šiais laikais jis yra dar svarbesnis. Mokslis išradimai ir patobulinimai yra to priežastimi. Nes visai taip senenai dainininko, artisto ar kalbėtojo klausytojų skaičius buvo labai apribotas, kadangi nebuvo galimybės iš toliau juos išgirsti. Bet šiandien balsas galima girdėti net iš tolimiausių pasaulio kraštų.

Žmonės patogiai sėdėdami savo namuose dabar gali klausytis operų perstatymų net tukstančių mylių atstumuje. Jie gali išgirsti per radio perstatymą vėliausiu veikalų, pirmą negu jie perstatoma scenoje. Minios tuo pačiu laiku šimtuose miestų bei miestelių gali matyti tą pačią filmą ir gerėtis artistų balsais.

Tatgi šių dienų operos, scenos, filmų ir radio artistai tuo pačiu laiku turi ir daugiau galimybių pasisiekimui ir didesnį atsakomumą kaip kad turėjo jų pirmtakunai. To priežastimi yra mokslas, kuris atidare jiems naujus kelius, ir suteikė jiems galimybes patenkinti tuo pačiu sykiu daugia žmonių. Ir todėl tai artistai turi labai rupestingai saugoti savo balsus, prižiūrėti savo valgi, gėrimą ir rukymą.

Užtat ir daugelis įžymių operos, scenos, filmų ir radio artistų senenai pareiškė jog cigaretuose jie mėgsta lengvą užsirikymą, nes jie yra labai palankūs jų gerklei. Tat pasiremdami tuo jie ir pasirenka Lucky Strike cigaretes. Luckies yra lengvas užsirikymas, laisvas nuo tulu šiurkščių erzinančių priemaišų, kurie pagalba išimtinio "It's Toasted" proceso yra išvalomi. Be to, Luckies suteikia jums tokią pat gerkles apsaugą kokia suteikiama ir garsiems operos, scenos, filmų ir radio artistams, kurių balsai yra jų turtas.

"Dirvos" Agentas

JONAS ŽEMANTAS KAS

NOTARAS

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

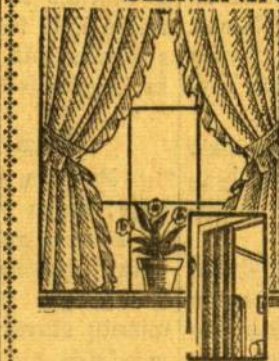
Elektriški Pataisymai

Taisau visas elektriškas skalbiamas mašinas, toasterius, prosus, vacuum valytojus ir visus kitus padargus. Taipgi furnasus, aliejaus ir gazo degintojus. (17)

PRANAS URBSAITIS

1525 Lakefront av. PO. 9548

ŠEIMININKĖS, SKAITYKITE!

Pirm negu pradėsit pavasarinį namų valymą, atsilankykite mūsų Langinių Užtiesalų parduotuvėje

7110 ST. CLAIR AVE.

Mes turim didžiausį pasirinkimą visoje Rytinėje miesto dalyje. Šimtai patinkamiausių stilių.

Taipgi kitoki namams reikmenys: Radio, Pečiai, Patiesalai ir tt.

PARKWOOD HOME FURNISHING CO.

M. Goodman 7110 St. Clair Ave.

WILKELIS FUNERAL HOME

Licensed Funeral Director

6522 Superior Avenue

NORINTIEMS PASARVOTI KAMBARIS NEMOKAMAI
Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok mūsų patarnavimas, užjauta ir prielankumas yra visiems lygus, be atsisveikimo į kaštus.
Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HEnderson 9292

P. J. KERSIS

1430 STANDARD BLDG. Kampas St. Clair ir Ontario
Ofiso Telef. MAin 1773 Namų KEnmore 4740-W.

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.

Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas dėl pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

REIKALE VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentūra

P. P. MULIOLIS

6606 Superior Ave. Cleveland HEen. 6729

Jusu Draugai
VEL TURI TELEFONUS

● Dauguma jūsų draugų kurie buvo priversti atsisakyti turėti savo namuose telefoną kuomet laikai prasti užėjo, dabar ir vėl jį išivedė. O kaip su jumis? Ar norėtumet kas mes vėl jį jums į namus grąžintume — kad galėtumet vėl su savo kaimynais ir draugais pasikalbėti ir jie su jumis? Dabar kaštuoja visai mažai.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

KIEKIENAM REIKIA TELEFONO

Narys Federal Deposit Insurance Corporation

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Didžiausia šio pavasario naujiena

DU ANTANAI--

Vanagaitis ir Kvederas

taipgi LILJA VANAGAITIENĖ ir D. KVEDARIENĖ (BAUKIUTĖ)

Dainos — Čikagiško Komedija — Juokai — po visko to šokiai

Sėkmadienį, Gegužės-May 2, nuo 5:30 vak.

LIETUVIŲ SALEJE

Tėmylit: Įžanga bus 40c. perkantiems išanksto, 50c. prie durų.

EKSTRA!

Pas gerb. Spragila į svečius atvyksta "Margučio" Dėdytė Jeronimas ir Tetytė Darata. Jeronimas nupirks naujojo parapijoje Collinwood'e visus lotus, ir matysit kas atsitiks kai pas juos atsilankys gerb. Valerijonas su savo Sekretore.

Jus šonai plis iš juoko, bet taip turės atsitikti.

Pasiskubinkit įsigyti sau tiketus išanksto "Dirvos" administracijoj ir pas komiteto narius. Išanksto perkant bus po 40 centų, tą pat dieną prie durų reiks mokėti 50c.

Kviečiami Akrono, Youngstowno, Lorain ir kitų apieinkių Lietuviai

SMULKIOS ŽINIOS

NUSOVĖ PLĖSIKĄ, kuris parkuose užpildavo automobiliuose sėdintis po kele nakties laiku ir apipėsavo. Nuo jo ši pavasarij nukentėjo ir Lietuviai ir policija susirūpino jo sugavimu. Pereito penktadienio naktį policijantas Dietrick, savo laisvu laiku su savo žmona kartu nuvažiojo automobiliu į Gordon parką ir nudavė meilėnasi su ja. Netrukus tarp meilėdžių pasirodė juoda figūra, kuri pribėgo prie automobilio ir atkištą revolvėrių įsakė tuoj atiduoti pinigų. Policijantas, turėdamas gatavai revolvėrį, iš savo automobilio per stiklą paleido šuvis ir užpuolikas krito negyvas. Pasirodė kad tai buvo George Cervenski, 18 metų, nuo 922 E. 76 St. Policijantas už tai tapo paauskštintas.

Bal. 17 d. vidurmiestyje tapo sugautas plėšikas kuris norėjo apipėsti avalų krautuve. Policijantas kuris jį vijosi, pats pakliuvo į plėšiko nagus trečiame aukšte Cuyahoga Bldg., ir atėmė policijanto šautuvą. Vėliau kiti policijantai pagelbėjo plėšiką sugauti.

66,604 GIRDEJO opera. Pracitą visą savaitę Clevelandas sumušė savo paties ir visus kitus tokio protarpio operos lankymo rekordus: per šešias dienas aštuoniuose perstatymuose Metropolitan Opera Co. sustraukė į miesto auditoriją net 66,604 žiūrėtojus.

Operos atsilankymas tokiu būdu Clevelande pilniausia pavyko.

Clevelande pradėta kova su džiova, raginant žmones, darbininkus, mokinius duoti išegzaminuot sveikata, ypač jeigu kuris nesijaučia visai sveikas.

Iš Chicago Atvažiuos Keturios Asabos

Komp. A. Vanagaitis sąryšys su savo atsilankymu Clevelandą koncertuoti Gegužės 2 d., rašo: "Atvažiuosim 4: Kvedarai ir mudu. Ruošiamės suvaidinti "Dėdytę ir Tetytę" (tą patį ką Chicagoj vaidinom) ir koncertą. Kvedarienė yra gera dainininkė, o Kvedaras irgi neužsileidžia. "Du Antanai" padainuos keletą sutartių."

FAGROBĖ \$9,200. Jauni du banditai užpuolė Bal. 21 d. pagrobė National Woolen Co. dirbtuvės \$9,200 pinigų. Jie pasekė automobiliu iš banko pinigų gabenusios kompanijos vyrus ir prie dirbtuvės rastišės durų užklupo.

Bal. 16, trys plėšikai užpuolė Harvard Sandwich shop atėmė \$1,700.

Tą pat dieną Stone Grill, 19327 St. Clair ave., atėmė \$3,750.

Pinigai laikyta išeikimui darbininkams čekių. Laikams pagerėjus, šymet ir banditai daugiau pelno: nuo pradžios metų jie jau pagrobė \$89,991.

John Kellgren, 66 metų, rastas pasikores sklepe savo namuose, 6107 Dibble avenue, Bal. 21 d.

Ohio Valstijos Atstovų Bute Bal. 20 d. 51 balsu prieš 50 priimta priedas valstijos darbo santykių reguliavime, kuris taikomas uždraust valstijoje dirbtuvėse "sėdėjimo streikus".

Clevelande gal bus atidarytas federalės valdžios socialės apsaugos tarybos skyrius, kuriame dirbs arti 4.000 tarnautojų su \$6,000,000 metinės algos.

Clevelando srityje PWA darbu nauji projektai užtvirtinti, 2,500 darbininkų gaus darbus.

Margučio Programai

Margučio-Vanagaičio radio programai iš Chicago dabar Clevelande bus girdimi tik šiais vakarais nuo 11 valandos: antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais, 560 kilc., Gary, Ind.

UKRAINIEČIAI pereitą sėkmadienį savo Tautiška-me Name surengė paminėjimą savo poeto Taras H. Ševčenkos 76 m. mirties šventės. Ukrainai išigijo Ševčenkos biustą, kuris bus patalpintas jų kultūriniam darželyje.

Katalikai jiesko \$600,000. Clevelando Katalikų Labdarybės korporacija pradėjo vaju, kuris tęsis iki Gegužės 1. Tikslas: sukelti \$600,000 savo labdarybės darbams.

Naujasias Išradimas

iš
Pietų Amerikos

Peter Zebie stipriausias pasaulio žmogus, išradėjas

No. 1. Vienatinis skystis kuris paliausos nuo Ekzemos, Dedervinų, Atdarų Žaizdų, Atletiškių ir Užtrintų kojų, taipgi nuo įvairių odos ligų. Pasekmės į 10 dienų. Kuomet odos liga kartą bus pašalinta šiuo vaistu ji daugiau neatsikartos. (Arčiaus skirtumo nėra).

No. 2. Naudokit šitą paskui užlaikymui odos svariai ir sveikai.

No. 3. Plaukų Tonikas nuo Plikimo, Pleiskanų, Aliejuotos Odos ir sulaikymui plaukų slinkimo. Duoda puikias pasekmes. Garantuojamas iki 45 metų amžiaus.

No. 4. Trinamas Linimentas — nuo Gėlimo, Skausmų ir Išsiskimimų, taipgi Reumatizmo ir tt.

No. 5. IMPORTUOTA EUROPIŠKA ARBATA

Valo sistemą ir duoda apetitą, gera nuo Reumatizmo, Nervų, Dusulio, Kataro, Mainerių Dusulio, Gallstones, Skilvio ir Inkstų negyrovų.

The Samson Tonic & Tea Company

1285 East 79th St., Cleveland, O. (Prie Superior ave. (7) Už patalimus mokescies nėra)

Youth's Forum

Editor—Peter Skukas

Phone: ENdicott 4486

6820 Superior Ave. Cleveland, O.

THE REIGN OF POLISH OPPRESSION

APPLIED BY THE POLISH ADMINISTRATION TO THE LITHUANIANS IN THE VILNA REGION

(Continued from last issue)

C. The cultural and other organizations could not escape the persecutions. The Catholic Society of St. Casimir, thirty years old, has been required to abolish 352 of its sections, existing in the country to the total number of 384. The cultural society "Rytas" of the city of Svencionys (Swieciany) has only 2 sections, the 10 others having been closed by the authorities. Of 108 professional agricultural associations, 54 have been dissolved. Of the 22 sections which the cultural society "Kultura" had, 11 have been closed. Total: 459 associations or sections of associations have been dissolved or closed; there remain only 98. On the date of July 9, 1936 a decree relative to the frontier zones of Poland (J. O. of R. P. No. 55 of July 18, 1936) was promulgated. This decree sets up for almost the entire Vilna Region a special government delivering the Lithuanian population of the Vilna region to the absolute arbitrary power of the Voivode. The activity of the Society of St. Casimir has been eliminated by prohibition, on the date of December 6, 1936 in all the frontier zones. On the date of November 6, 1936, the priest Nikodemus Rastutis, a member of the Administration of said Society, was expelled as a foreigner in spite of the fact that he originated from the Polish ruled region. A considerable number of persons, all of them of the Polish ruled region, have been prohibited to remain in the place of their domicile and of their permanent business and have been obliged to establish themselves in regions often times having no hold permitting them to earn their daily bread.

D. Since November 23, 1936 a number of perquisitions have been put into effect by the Polish authorities among the organizations and particulars of the Lithuanian population. This measure followed by arrest has also overthrown M. Stasys, President of the Central Lithuanian Committee of Vilna, oft times considered as the head of

the Lithuanian population of this region. The sanitary, benevolent and social welfare organizations in this section have not been spared. On December 4, 1936, the authorities suspended the activity of the Central Committee.

The following by no means complete record of the facts has been made from reliable sources, sometimes from the reports of the local Polish papers and agencies. Thus "Lietuvos Aidas" of December 13 last, reports that the Polish security police on November 23 in the Vilna region launched a mass attack against the Lithuanians. On the pretext that various Lithuanians and Lithuanian organizations had infringed the provisions of the Polish currency law, mass domiciliary searches were also carried out on the night of Nov. 23rd and 24th. Searches were carried out on the premises of several Lithuanian organizations, notably those of the Lithuanian Committee itself, also of the Associations of St. Casimir and "Rytas", the Lithuanian Benevolent Society, and the Association of Teachers. Searches were also made of the houses of private persons. A hundred security police agents were mobilized for these perquisitions. In an article entitled "The Poles wish to make a Lithuanian Cemetery of the Vilna Region", "Lietuvos Aidas" recalls that a year has already passed since the Polish press and radio began their propaganda of incitement against Lithuania, which opened with protest against the pretended persecutions of the Polish minority in Lithuania.

(To be continued)

AMONGST OUR LITHUANIANS

LITHUANIANS HONOR JOHN T. DERIGHTER

Cuyahoga Democrats paid their respects to John T. De Righter, the "first and only Lithuanian to hold a state office," on Sunday, April 18th.

Following the usual procedure of testimonial dinners, many speakers were on the list. In addition to a host of non-Lithuanian politicians, the Lithuanian speakers heard from: Mrs. Anna Mihelich, P. V. Chesnul, K. S. Narpius, Chester G. Zuris and Dr. John T. Vitkus, the toastmaster.

Incidentally, Mrs. John L. Mihelich and Dr. Vitkus, were in charge of arrangement by the Lithuanian Women's and University Clubs. A vote of applause may also be added for the fine toastmastering done by Dr. Vitkus.

CONCERT AND COMEDY

As a preliminary announcement, we make mention of the fact that a grand concert and comedy will take place at the Lithuanian Hall on Sunday, May 2nd - 5:30 p.m.

It is being arranged by composer A. Vanagaitis, also editor of the "Margutis", a Chicago periodical. Mr. Vanagaitis will be accompanied by Mrs. Vanagaitis, with Antanas Kvederas, and Mrs. Kvederas (Miss Baukiutė), formerly of Cleveland, supporting.

It is really a feature attraction to witness Antanas Vanagaitis, actually "doing his stuff". So don't miss. — Dancing will follow the program.

Jūs Dolariai Dabar

Nupirks Daug Daugiau —
Negu Dolariai Kuriuos Mokėsit Vėliau

VYRAMS IR JAUNIEMS VAIKINAMS

PAVASARINIAI SIUTAI

TIKRA JU

VERTE \$25.00

SPECIALIAI UŽ

\$20.00

NAUJOS PAVASARINĖS SILKINIAI KAKLARAISČIAI

Skrybėlės

65c 2 už \$1.25

\$1.95 ir \$2.95

Gražus Marškiniai 97c ir auk.

Duodam EAGLE STAMPS Duodam

už 10c arba daugiau. Iškeičiam pilnas stampų knygeles.

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave.

Kampas Giddings Rd.

UNCENSORED SIDE-GLANCES

BY K. J. M.7

The last time this column appeared, Spring was still in its very earliest age of infancy. Like unto a spoiled child, displaying its tricks spasmodically. Now it is a dependable reality, with pretty basic assurance that its tricks will last.

The shout of "Play Ball" has already resounded all around the states. Much talk is heard of picnics, hikes, and a few hardy folks discussing swimming, etc. Nature has decorated her fields and countryside with soft blending shades of delicate green . . . interpreted by us humans as the green sign of renewed outdoor life.

Yours truly being one of the "puny perennials", or a fair-weather visitor, finally accepted an extended invitation to travel thru Akron way. Took advantage of the invite and the stay by plucking a few early blooms of gossip, to plant in the "Dirva" — "The Field". (Chalk that one up!).

Hit - skip — That ole rascal, Daniel Cupid certainly is driving his car of romance at a reckless pace, even in Akron. Crashing into the safety island of "That old Gang of Ours", he picked off Katie Pukes and "Windy" Jocias. Katie's was one of the whirlwind elopements with a dark and handsome Italian, making "Windy's" look rawther like a calm breeze affair. I'm informed that a number of others will also succumb before the cold breezes of winter blow.

Pertinacity — That's what Mary Kast possesses enabling her to hold their newly formed club together. 'Twas progressing quite nicely as long as the warm club room provided a place to pass a few idle hours; then came the play and warm inviting Springtime. Incidentally the play was anything but a shouting success. — But Mary and a number of other hardies insist that we'll hear plenty about the club this fall. The strain certainly hasn't done any harm to Mary, boy, she looks nicer, than the day when . . . when, when? — When she won second prize in that Lithuanian Beauty Contest, held in '34, besides she drives a nice new car now.

Jumbled jots — Invariably, "Chick" Prospal is grit in the Akron fellas sauce. The reason — his romance has done been busted up, he's on the hunt once again.

Frank Rokus has been conquering new territory lately. Just buzzing around the old hives then and now, but mostly busy working.

Connie Kubilius (says the whisperers club), is beating a mean path into the heart of the fair city of Cleveland. I wonder . . .

The Hollish boys, Pete and Hank, have settled down to gardening and nursemaiding . . . shh h h, and and they like it. Golly, you almost need a scout to find their home in the Brookland, it's a long, long

trail awinding — then not to find them ta-home.

Remember — That graduate nurse, the one who used to preach and practice social work, here in Cleveland, but lately resides in Pittsburgh, Pa.? Meaning — Mary Balerius, this is the last time you'll see her name spelled as is. After leaving the SLA Convention in Cleveland last year, she traveled thru Conn., and ouch . . . she was bit by that bug of romance. Now she'll have a steady sheep to practice her innate desire of social equality on.

Unconsciously — Upon the many times of seeing and reading the name of Yurchison, I've pictured a fair-haired Swede. It so happened that Jimmy Yurchison of Youngstown, uped and came to Cleveland, and if any other readers were possessed with the same thoughts — banish them. He's Lithuanian alright, but not the blond type . . . just the opposite, but kinda good looking tho.

Hold it — Close your eyes — now open 'em. Take a deep breath, then exhale. Guess?? and whatta think? If you have weak sides, then get some kind of a support . . . Believe it or not — From the absurd to the sublime — fan ma brow, and a couple other expressions — They tell me that Helen Lucas is now teaching a catechism class at St. Francis Church, Youngstown . . . Whew! That one leaves me a bit limp and ragged.

Home bits — Did you know that Helen Skukas, sister of the editor, is publicly and formally engaged?

That goes ditto for Eleanor Skodis too . . . she has finally attained the goal of all goal seeking girls, by sporting that thar tell-tale ring.

EDITOR'S NOTE: Announcements of any personal or social interest will be cordially accepted.

EDITOR'S NOTE: Announcements of any personal or social interest will be cordially accepted.

PAIN-EXPELLER
Smarkus ištrynimai — malonumas ir palengvintinas kuomet muskulai geliami.
PAIN-EXPELLER
Žinomas Lietuvių seimoms jau per tris gentkartes.

Gaunama
C. Pakeltis Vaistinėje
1117 E. 79th St. Cleveland.

EVA'S
Dry Cleaning
Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

EVA PETRAITIS
6702 Superior Ave.
Telef. HEnderson 5699

Dabar Laikas Užsisakyti sau VASARINIUS RUBUS

Didžiausias pasirinkimas įvairių medegų
Kainos labai populiarsės.

BRAZIS TAILORS

(Kur Lietuviai inteligentai siudina sau rubus)

Vincas Brazis, Savininkas 6113 St. Clair Ave.

A. WIRBICKAS

UZLAIKO GRAŽIA DIDELE

LIETUVIŠKĄ UŽEIGA

Stiprus Alus — Degtinė — Vynas

17320 St. Clair Avenue

Kampas E. 174th St.